

Mszana Dolna

NASZA GMINA

GRUDZIEŃ 2014 Nr 5 [64] Cena 2 zł BIULETYN SAMORZĄDOWY

WWW.MSZANA.PL

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy życzenia spokojnych i pełnych rodzinnego ciepła Świąt; odpoczynku od codziennego zabiegania, trosk, a może i cierpienia związanego z chorobą lub trudnymi sytuacjami życiowymi.

Na nadchodzący Nowy Rok życzymy zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomysłowości.

*Bolesław Żaba
Wójt Gminy*

*Aleksandra Kania
Przewodnicząca Rady Gminy*

FOT. BOGDAN SKRZEKUT

Bojowe wozy dla strażaków z Kasiny Wielkiej STR. 4

200 lat dla Jerzego Zaborowskiego z Kasinki Małej STR. 11

I sesja Rady Gminy Mszana Dolna VII kadencji STR. 15

Zjednoczmy siły, zadbajmy o pokój

– *Powtórzę, jak cztery lata temu: Spokojna, gospodarska praca, szacunek dla ludzi, rozwój niech wyznaczają rytm w nowej kadencji* – mówi Bolesław Żaba, wybrany po raz kolejny na wójta Mszany Dolnej. Głównym punktem II sesji Rady Gminy było złożenie przez niego ślubowania.

Zgodnie z ordynacją wyborczą Komisarz Wyborczy w Nowym Sączu wyznaczył sesję na sobotę, 6 grudnia. Bezpośrednio przed rozpoczęciem obrad nowo wybrany wójt oraz gminni radni wzięli udział w specjalnie z tej okazji odprawionej mszy św.

Po eucharystii Bolesław Żaba, w obecności radnych i zaproszonych na sesję gości, złożył ślubowanie. Wcześniej jednak, na potwierdzenie objęcia urzędu, z rąk wiceprzewodniczącej Gminnej Komisji Wyborczej w Mszanie Dolnej – Krystyny Górni, odebrał zaświadczenie o wyborze na wójta.

Dokończenie na str. 6

Priorytety na cztery lata

Serdecznie dziękuję mieszkańcom Kasinki Małej za zaufanie, jakim mnie obdarzyliście w wyborach samorządowych. Dzięki Waszym głosom otrzymałam mandat radnej gminy. Swoją wdzięczność wyrażam również społeczności każdej wsi naszej gminy za wybór najbardziej odpowiedzialnych, rozsądnych i pracowitych przedstawicieli do Rady Gminy.

Aleksandra Kania

Dziękuję też radnym gminy za powierzenie mi zaszczytnej funkcji przewodniczącej Rady Gminy Mszana Dolna. Jeżeli dopisze zdrowie i starczy sił, postaram się wykonywać obowiązki i służyć mieszkańcom najlepiej jak potrafię.

Wiem, że oddaliście na nas głosy z wiarą na dopilnowanie Waszych indywidualnych, osiedlowych i sołeckich spraw. Postaramy się wraz z wójtem gminy Bolesławem Żabą, Radą Gminy i sołtysami wsi spełnić te oczekiwania.

Priorytety zadań na kolejne cztery lata nakreślił w swoim wystąpieniu wójt. Receptą na ich spełnienie w przeważającej mierze są zasoby finansowe gminy, dobra wola współdziałania organów gminy i pomoc ze strony przez nas wybranych przedstawicieli do powiatu, województwa, Sejmu i Parlamentu Europejskiego. Nie bez znaczenia jest też życzliwość i dobra wola społeczeństwa. Razem możemy wiele, kłócąc się nie zrobimy nic. Postaramy się pracować tak, żeby tworzyć mieszkańcom coraz lepsze warunki życia, nie zapomnieć o ludziach starszych i tych, którzy potrzebują indywidualnej pomocy. Dbać o rozwój edukacji, sportu, rekreacji i turystyki, przedsiębiorczości, wspierać aktywność mieszkańców zrzeszonych w różnego rodzaju formach działalności, promujących naszą gminę. Myślę, że każdy radny powołany z Wąskiej woli do pełnienia służby obywatelskiej, dołoży wszelkich starań, by podołać tym wyzwaniom.

ALEKSANDRA KANIA, Przewodnicząca Rady Gminy

Mszana Dolna
NASZA GMINA
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Gminy Mszana Dolna
ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna
tel. 18 331 00 09, 18 331 02 23, 18 331 02 59

Skład i druk: IPRESS STUDIO [WWW.IPRESS.PRO](http://www.ipress.pro)

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania nadsyłanych tekstów oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

ISSN 1899-3443a

Festyn smaku i piosenki biesiadnej

Koło Gospodyń z Kasinki Małej, zorganizowało „Jesienny festyn smaku i piosenki biesiadnej”. Był on efektem jednego z działań realizowanych przez kasinczańskie panie w ramach projektu „Tradycyjna kuchnia i ludowe przysmaki gwarantują dobrą zabawę”.

Pełnoprawni czytelnicy

24 października, uczniowie kl. I Szkoły Podstawowej nr 1 im. św. Józefa w Lubomierzu po uroczystie złożonym przyrzeczeniu stali się pełnoprawnymi czytelnikami biblioteki szkolnej.

WYDARZENIA

Bojowe wozy dla strażaków	4
Ukazał światu ukrytą wioskę	5
Zjednoczmy siły, zadbajmy o pokój	6
Stałe Komisje Rady Gminy Mszana Dolna – kadencja 2014-2018	6
Wyniki wyborów samorządowych na Wójta Gminy Mszana Dolna i do Rady Gminy	7
Radni uchwalili	8
szczegółowe wyniki wyborów samorządowych do Rady Gminy	8
Droga Polaków do wolności	10
200 lat dla pana Jerzego!	11
Odszedł Honorowy Obywatel	11
Przeciwdziałanie narkomanii – wiele służb, jeden cel	12
Żołnierze budowali most kasinianom	13
Mszana Dolna wolna od azbestu	14
I sesja Rady Gminy Mszana Dolna VII kadencji	15
Mikołaj w urzędzie	15
Infrastruktura komunalna realizowana w IV kwartale 2014 r. przez gminę Mszana Dolna	16
Potrzebujesz pomocy lub jesteś świadkiem przemyca?	18
Gdy ujrzeli gwiazdę, bardzo się ucieszyli	19

KULTURA

Zagórzanie na Limanowskiej Stazie	20
Kwity nie do wyrzucenia	21

Jesienny festyn smaku i piosenki biesiadnej	22
---	----

OBYCZAJE

O tym, jak Zagórzanie dawniej świętowali zakończenie prac gospodarskich	23
---	----

KULTURA

Wystawnicy Inków	27
Malują dźwiękiem	27
Kto czyta, więcej wie	28

EDUKACJA

Śladami Łokietka	29
Z całego serca milion róż...	30
Witaminowe ABC	30
Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat!	31
Pełnoprawni czytelnicy	32
I miejsce dla gimnazjalistek z Kasiny	32
Szkoły przeciwko przemocy	33
Kto czyta żyje podwójnie	34
Bezpieczni na drodze i w sieci	34
Od puszek do recyklingu	35
Święto najmłodszych uczniów	35
Bezpieczna szkoła w Glisnem	36
W krainie soków	36
Święto Drzewa	36
Wycieczka do Fiat Auto Poland S.A.	37

Ku czci ks. Urygi	38
Pierwsza wizyta w gabinecie logopedycznym	39
W Gminie Mszana Dolna – lubimy trzeźwych kierowców!	40
Droga do świętości	41

SPORT

Turniej na dekadę	42
UKS KORYO z medalami	43
Gminna Liga Rugby Tag	43

Ujeżdżone zwycięstwo	44
20 medali, 8 piątych miejsc	44
LKS Witów z nowym zapleczem	45
Niepokonani rugbyści	46
Siatkarze z Olszówki najlepsi	47
Pokoleniowy mecz	47
Mistrzowie gminy	48
Jesienią na przełaj	48

Bojowe wozy dla strażaków

Ochotnicza Straż Pożarna w Kasinie Wielkiej otrzymała nowy samochód bojowy marki Mercedes.

Uroczystość poświęcenia i przekazania go strażakom odbyła się 8 listopada. Rozpoczęto ją od mszy świętej, którą odprawił Małopolski Kapelan Strażaków – ks. Władysław Kulig w koncelebrze z ks. Gracjanem Hebdą i ks. Janem Zającem. Po eucharystii pododdział wraz z orkiestrą i zebranymi gośćmi udał się na drugą część uroczystości – poświęcenie i oddanie do użytku nowego samochodu. Przed remizą OSP odbył się przegląd pododdziału. Prezesowi Zarządu Wojewódzkiego Związku OSP RP dh. Edwardowi Siarce raport złożył Komendant Miejsko-Gminny Związku OSP RP dh Marek Szczyпка. Wśród gości, których przywitał wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba, obecni byli: Edward Siarka – prezes Wojewódzkiego ZOSP RP, Grzegorz Biedroń – radny Sejmiku Województwa Małopolskiego, dh Kazimierz Czzyrnek – wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego OSP RP, przedstawiciel komendanta Małopolskiej Państwowej Straży Pożarnej, komendant Państwowej Straży Pożarnej w Limanowej mł. bryga-

dier Janusz Kurzeja, przedstawiciel komendanta powiatowego Policji insp. Roberta Hahna, prezes Miejsko-Gminnego Zarządu Związku OSP RP Tadeusz Patalita, starosta limanowski Jan Puchała, radni gminy Mszana Dolna z Janem Chorągwickim – przewodniczącym Rady – na czele, prezesi i naczelnicy jednostek OSP z terenu miasta i gminy Mszana Dolna, delegacja młodzieży z ZPO wraz z dyrektorem Janiną Ziemianin, zespół regionalny Kasinianie – Zagórzanie i orkiestra dęta Echo Zagórzan, a także mieszkańcy Kasiny Wielkiej.

Nowy samochód bojowy dla OSP Kasina Wielka zakupiono dzięki wsparciu finansowemu Zarządu Głównego Państwowej Straży Pożarnej, Zarządu Głównego Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Zarządu Małopolskiej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie, Urzędu Gminy Mszana Dolna oraz środkiem własnym OSP Kasina Wielka i Kółka Rolniczego w Kasinie Wielkiej.

Po Kasinie Wielkiej, 9 listopada, świętowała również jednostka OSP w Lubomierzu, która również wzbogaciła się o nowy samochód bojowy marki DAF. Podczas uroczystości modlono się w intencji lubomierskiej braci stra-

żackiej, poświęcono nowy samochód i przekazano go do użytku druhom-ochotnikom. Razem ze strażakami z Lubomierza świętowali: ks. Władysław Kulig, który przewodniczył mszy św. i wygłosił okolicznościową homilię, księży z Lubomierza – proboszcz o. Piotr Głód i wikariusz o. Michał Jednoróg, siostry zakonne Zgromadzenia Sióstr Rodziny Maryi w Lubomierzu, dh Kazimierz Czzyrnek – wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego OSP RP, mł. brygadier Janusz Kurzeja – komendant Państwowej Straży Pożarnej w Limanowej, kom. Mieczysław Wachała – reprezentujący komendanta powiatowego Policji, Tomasz Krupiński – przewodniczący Rady Powiatu Limanowskiego, Bolesław Żaba – wójt Mszany Dolnej, radni gminy, Zarząd Miejsko-Gminny Związku OSP RP w Mszanie Dolnej oraz prezesi i naczelnicy jednostek OSP z terenu miasta i gminy Mszana Dolna.

Niedzielną uroczystość stała się okazją do odznaczenia osób najbardziej zasłużonych dla OSP Lubomierz. W podziękowaniu za działalność na rzecz ochrony przeciwpożarowej oraz w duchu wdzięczności za dotychczasową współpracę Srebrny Krzyż Zasługi Orderu Świętego Floriana ks. Władysław Kulig – małopolski kapelan strażaków – przyznał dh. Piotrowi Dollowi, o. Piotrowi Głodowi, dh. Władysławowi Kowalczykowi i dh. Józefowi Myszy. Szczególne podziękowanie za wsparcie finansowe jednostki wraz z okolicznościową statuetką Bolesławowi Żabie w imieniu Zarządu OSP Lubomierz i wszystkich druhow-strażaków tej jednostki wręczył prezes Piotr Doll.

Zakup samochodu możliwy był dzięki wsparciu finansowemu społeczności Lubomierza i Urzędu Gminy Mszana Dolna oraz środkiem własnym OSP Lubomierz.

Pozostaje życzyć, aby samochody służyły jednostkom i wszystkim potrzebującym przez długie lata.

Opr. D. BOROWIEC

Ukazał światu ukrytą wioskę

4 grudnia, w wieku 81 lat zmarł ks. Józef Karpierz, sercanin, znany duszpasterz spod Lubonia w Glisnem. Należał do Zgromadzenia Księża Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Święcenia kapłańskie otrzymał 24 czerwca 1957 r. w Tarnowie. Po dwuletnim pobycie na misjach w Indonezji rozpoczął w 1977 r. na podarowanej przez rodziców działce wznoszenie kaplicy i domu zakonnego sercanów w Glisnem.

– *Pamiętamy, jak trudny to był czas dla budownictwa sakralnego, także w tradycyjnie religijnym regionie Beskidu Wyspowego. Jednak ksiądz Józef odważył się razem z mieszkańcami takiej małej wioski, liczącej zaledwie kilkadziesiąt domostw, zbudować dom Boży. Dzięki temu mógł organizować życie religijne i katechizować na miejscu, a ludzie nie musieli chodzić do odległego o pięć kilometrów kościoła w Mszanie* – mówi ks. Andrzej Sawulski, obecny duszpasterz w Glisnem.

Ks. Karpierz był nie tylko pierwszym duszpasterzem w Glisnem, lecz dał się poznać również jako społecznik. Animował i wspierał wiele inicjatyw służących lokalnej spo-

łeczności. Między innymi starał się o drogę asfaltową z Mszany Dolnej do wioski oraz o gazyfikację. Pomagał przy powstaniu remizy strażackiej, w której znalazła swą siedzibę także szkoła. Przeprowadził wodociąg spod Lubonia do szkoły, osiedla i kościoła. Postarał się o otwarcie cmentarza, stworzył ośrodek rekolekcyjny dla dzieci i młodzieży.

Znana daleko poza wioską była jego pomoc w zdobywaniu leków, często niedostępnych lub drogich. Mówiono, że na plebanii w Glisnem jest najlepsza apteka w województwie.

– *Wiele razy, nawet niedawno, choć minęło sporo już lat od zamknięcia gliśniańskiej „apteki”, spotkałem się z sytuacją, że ktoś pytał: czy jeszcze można zdobyć jakiś lek u księdza Józefa?* – opowiada ks. Sawulski.

Za swoją pracę na rzecz mieszkańców i okolicznych miejscowości został w 2001 r. uhonorowany Srebrnym Krzyżem Zasługi Prezydenta RP, a potem Medalem Zasługi dla Gminy Mszana Dolna. Mieszkańcy, władze gminy, powiatu i miasta dziękowali mu za społeczne zaangażowanie szczególnie podczas dwóch jubileuszy: 50-lecia życia zakonnego, który obchodził w 2001 r., oraz 50-lecia kapłaństwa w 2007 r.

Bliskie ks. Karpierzowi były wydarzenia związane z działalnością w czasie okupacji w rejonie Beskidu Wyspowego oddziału partyzanckiego AK „Adama” por. Jana Stachury. Był jednym z inicjatorów tzw. mszy partyzanckich, upamiętniających poległych i zmarłych żołnierzy tego oddziału, które odprawiane są w Glisnem nieprzerwanie od 1991 r. i połączone z Apelem Poległych.

– *Bardzo mu zależało, by właśnie w tej niewielkiej miejscowości gromadzili się byli partyzanci, ich rodziny i wszyscy, którym nie są obojętne trudne dzieje Ojczyzny. Zaprosił ich więc do Glisnego i dał możliwość spotkania się tamtych czasów z obecnymi. Do dziś jest to także znakomita lekcja patriotyzmu dla dzieci i młodzieży, którzy włączają się w te sierpniowe uroczystości* – podkreśla rektor w Glisnem.

Zmarły kapłan duszpasterzował w Glisnem od 1977 do 2000 r. Przez te 23 lata ukazał światu ukrytą za górami i lasami wioskę „światu”. Wlewał w ludzi odwagę i nadzieję, że razem można coś pożytecznego zrobić dla wszystkich. Na jubileuszowym obrazku umieścił słowa: „W Tobie o Serce Jezusa, swą ufność złożyłem”. Starał się nimi żyć codziennie w Zgromadzeniu Księża Sercanów, w pracy duszpasterskiej i społecznej oraz dla dobra rodzinnej miejscowości.

Msza św. żałobna odprawiona została 7 grudnia (niedziela) w kościele pw. Najświętszego Serca Jezusa w Glisnem, a pogrzebowa 8 grudnia w kościele pw. Najświętszego Serca Jezusa w Stadnikach (k. Gdowa).

Śp. ks. Józef Karpierz został pochowany w kwaterze sercanów na stadnickim cmentarzu.

Źródło: WWW.SERCANIE.PL

Zjednoczmy siły, zadbajmy o pokój

Dokończenie ze str. 2

W krótkim wystąpieniu nakreślił plan działań na najbliższe cztery lata:

„Witam bardzo serdecznie radnych gminy Mszana Dolna rozpoczynających nową kadencję z panią przewodniczącą Aleksandrą Kanią na czele. Witam szanownych gości.

Witam przedstawicieli mediów oraz wszystkich przybyłych, aby razem ze mną uroczystie świętować inaugurację kolejnej kadencji na stanowisku wójta gminy.

Dziękuję za udział we mszy świętej. Nasza obecność to znak, że powierzamy kadencję samorządu opiece Bożej, a naszej pracy strzec będą wspólnie wyznawane zasady i wartości, które określa Dekalog.

Spotykamy się dzisiaj w tym gronie, ponieważ mieszkańcy gminy powierzyli nam ważne zadanie kierowania gminą. Od tej chwili zobowiązani jesteśmy do współdziałania dla ich dobra. Dlatego dzisiaj proszę każdego z Was o pomoc i wolę współpracy. Wynik wyborczy jednoznacznie wskazał na mnie jako osobę społecznego zaufania. To upoważnia mnie dzisiaj do tego, by prosić Was, radni gminy, o zgodne współdziałanie, niezależnie od tego, z jakich komitetów wyborczych się wywodzicie. Jesteśmy wybrani do służby ludziom, podjęliśmy zobowiązanie i tylko działając w zgodzie, możemy mu podołać. Apeluję jeszcze raz, zjednoczmy siły, zadbajmy o pokój między nami, bo w nasze ręce złożono odpowiedzialność na kilka następnych lat.

Dziękuję z tego miejsca wszystkim mieszkańcom za mandat zaufania na kolejne lata.

Liczę na dobrą współpracę z całą Radą Gminy. Liczę na gorące, konstruktywne spory, które pozwolą wypracować kompromisy i dojść w sposób demokratyczny do najlepszych

rozwiązań. Zakończył się czas kampanii. Walka wyborcza rządzi się swoimi prawami, czasem trzeba było ostro reagować i odpierać ataki. Ten etap mamy za sobą. Proponuję porzucić osobiste urazy. Odnieśliśmy zwycięstwo, a mieszkańców interesują efekty naszej pracy. Nikt nie jest nieomylny, ja też przyjmuję krytykę jeśli jest poparta argumentami. Jestem do Państwa dyspozycji, czekam na sugestie, uwagi, pomysły.

Staję dzisiaj z podniesionym czołem przed Państwem, a odwagi dodaje mi fakt, że nie jestem sam. Mam wokół siebie ludzi sprawdzonych, oddanych naszej gminie, gotowych pracować i zmieniać otaczającą nas rzeczywistość z pożytkiem dla wszystkich. Mówię tu o członkach mojego komitetu wyborczego, pracownikach urzędu gminy, moich kandydatkach na radnych. Nie wszyscy otrzymali mandat, ale jestem przekonany, że zarówno dzisiaj tutaj obecni, jak i ci, którzy nie dostali się do Rady Gminy będą działać aktywnie na rzecz swoich miejscowości.

Najbliższe lata to czas nowych możliwości. Rozpocznie się nowa perspektywa finansowa i będą dostępne nowe środki unijne na rozwój gminy. Dołożę starań, aby wykorzystać wszelkie możliwości pozyskania środków na potrzebne inwestycje. Zapewniam jednocześnie, że możliwość pozyskania dofinansowania nie będzie jedynym kryterium przy podejmowaniu decyzji o realizacji zadania. Rzeczywiste potrzeby mieszkańców będą wyznaczały kierunek naszych starań.

Priorytetem w najbliższej przyszłości będzie odbudowa mostów i dróg zniszczonych przez powódź, w szczególności w Kasinie Wielkiej i Kasince Małej.

Jeśli chodzi o inwestycje strategiczne, planowane na najbliższe lata, to oczywiście dalsza rozbudowa kanalizacji sanitarnej, sieci dróg gminnych, chodników. Planujemy rozbudowę ośrodka zdrowia w Mszanie Górnej, budowę sali gimnastycznej dla Szkoły nr 2 w Mszanie Górnej – ostatniej, gdzie takiego obiektu brakuje. Mam świadomość potrzeb i wierzę, że uda się w najbliższej kadencji wiele z tych spraw załatwić.

Planuję nadal wspierać podnoszenie poziomu nauczania w gminie, zarówno w zakresie wyposażenia szkół i ciągłej poprawy warunków nauczania, ale także poprzez realizację

STAŁE KOMISJE RADY GMINY MSZANA DOLNA – KADENCJA 2014-2018

Komisja Rewizyjna

Gabriel Rapta – przewodniczący
Maria Kowalczyk – wiceprzewodnicząca
Andrzej Płoskonka, Adam Wrzecionek, Piotr Żurek

Komisja Budżetu, Finansów i Rozwoju Gospodarczego

Adam Wrzecionek – przewodniczący
Jolanta Mardausz – wiceprzewodnicząca
Helena Kania, Jan Chorągwicki, Piotr Doll, Gabriel Rapta, Jan Wojciarczyk

Komisja Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Opieki Społecznej

Helena Kania – przewodnicząca
Krzysztof Niedojad – wiceprzewodniczący
Aleksandra Kania, Jolanta Mardausz, Dorota Mucha, Władysław Lach, Piotr Żurek

Komisja Gospodarki Przestrzennej, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Porządku Publicznego

Piotr Doll – przewodniczący
Maria Kowalczyk – wiceprzewodnicząca
Jan Chorągwicki, Adam Fabia, Dorota Mucha, Krzysztof Niedojad, Andrzej Płoskonka

programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Nadal będziemy motywować uczniów do wyjątkowej pracy, nagradzając ich stypendiami, a także wspierać słabszych, zwiększając ofertę zajęć dodatkowych i wszechstronnego rozwoju w różnych dziedzinach nauki, sportu, kultury.

Chciałbym rozpocząć zagospodarowanie terenów gminnych w Lubomierzu – Rzekach, aby jak najszybciej powstał tam obiekt do uprawiania narciarstwa biegowego dla zawodników z naszej gminy i turystów.

Wsparcie dla działalności społecznej ludzi kultury i sportu, profilaktyka zagrożeń społecznych, pomoc rodzinom, ochrona zdrowia i poprawa poczucia bezpieczeństwa, także bezpieczeństwa socjalnego – to zadania, których nie można pominąć w kolejnej kadencji samorządu.

Będę w dalszym ciągu dążył do usprawnienia pracy Urzędu Gminy, motywując pracowników, upraszczając procedury i skracając terminy załatwiania spraw. Chcę, aby mieszkańcy nie obawiali się przyjść z każdym problemem do urzędu i w każdej sytuacji znaleźli kompetentnego pracownika, który w przyjazny sposób pomoże załatwić sprawę.

Cztery lata piastowałem urząd wójta, w tym czasie poznałem ludzi, ich problemy, poznałem całą gminę, wszystkie jej zakamarki. To doświadczenie pozwoli mi dobrze pełnić rolę gospodarza. Powtórzę, jak cztery lata temu: Spokojna, gospodarska praca, szacunek dla ludzi, rozwój niech wyznaczają rytm w nowej kadencji.

Na kolejne lata życzę wszystkim zdrowia, dobrej energii, pokoju, wzajemnego zaufania i wsparcia ze strony otoczenia. A sobie życzę siły i determinacji, abym dobrze wykorzystał dany mi czas.

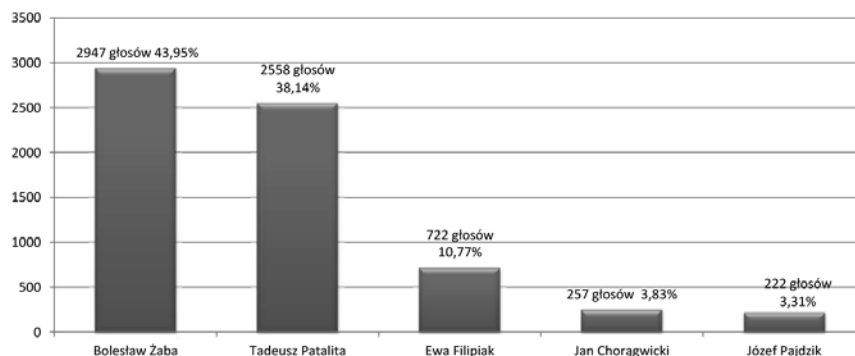
Szczęść Boże!

Podczas posiedzenia Rada ustaliła również składy osobowe stałych komisji Rady Gminy Mszana Dolna: Rewizyjnej; Budżetu, Finansów i Rozwoju Gospodarczego; Gospodarki Przemysłowej, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Porządku Publicznego; Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Opieki Społecznej.

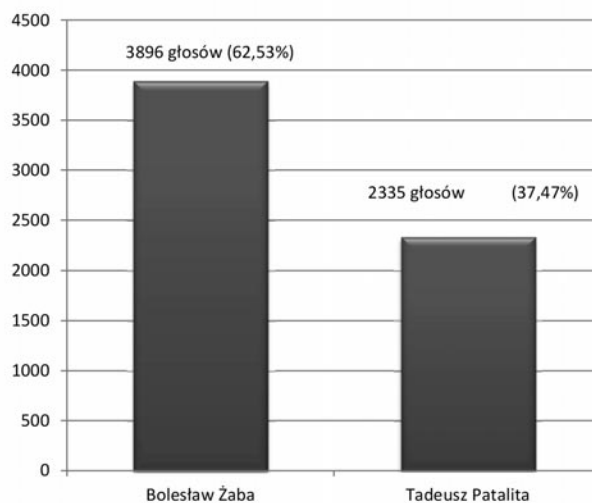
MAGDA POLAŃSKA

WYNIKI WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH NA WÓJTA GMINY MSZANA DOLNA I DO RADY GMINY

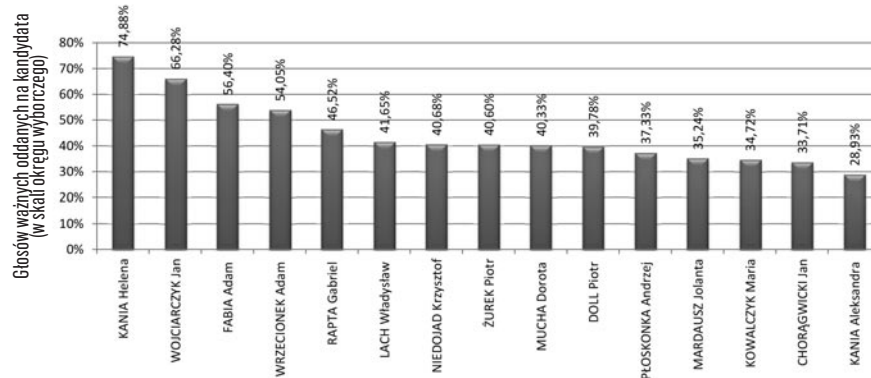
Wyniki wyborów na wójta w pierwszym głosowaniu w dniu 16 listopada 2014 r.

Wyniki wyborów na wójta w ponownym głosowaniu w dniu 30 listopada 2014 r.

Wyniki wyborów do Rady Gminy Mszana Dolna

RADNI UCHWALILI

LII sesja, 27 października 2014r.

- 1) Nr LII/557/2014 w sprawie zmiany uchwały Nr XL/438/2013 Rady Gminy Mszana Dolna z dnia 30 grudnia 2013r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014.
- 2) Nr LII/558/2014 w sprawie zmian budżetu Gminy Mszana Dolna na 2014 rok.
- 3) Nr LII/559/2014 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Mszana Dolna.
- 4) Nr LII/560/2014 w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Gminy Mszana Dolna z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015.
- 5) Nr LII/561/2014 w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie umowy dzierżawy powierzchni użytkowej w budynku „B” Zespołu Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej.
- 6) Nr LII/562/2014 w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie umowy najmu garażu w Mszanie Górnej.
- 7) Nr LII/563/2014 w sprawie sprzedaży nieruchomości położonych w Mszanie Górnej.
- 8) Nr LII/564/2014 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania Gminy Mszana Dolna wsi Kasinka Mała.
- 9) Nr LII/565/2014 w sprawie zmiany uchwały Nr LI/552/2014 Rady Gminy Mszana Dolna z dnia 26 września 2014 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mszana Dolna wsi Mszana Górna.
- 10) Nr LII/566/2014 w sprawie zmiany uchwały Nr XLI/458/2014 z dnia 10 lutego 2014r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych,

LIII sesja, 12 listopada 2014r.

- 1) Nr LIII/567/2014 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXII/356/2013 Rady Gminy

SZCZEGÓLNE WYNIKI WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH DO

Okręg Nr 1 Kasina Wielka					
Lista	Nazwisko i Imię	Nazwa Komitetu	Liczba głosów	Procent	Mandat
3	JANIA Bolesław	KW Prawo i Sprawiedliwość	99	23,74%	Nie
17	BADLIK Marian	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	24	5,76%	Nie
18	AKSAMIT Tadeusz	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	100	23,98%	Nie
19	RAPTA Gabriel	KWW BOLESŁAWA ŻABY	194	46,52%	Tak
Razem			417	100,00%	
Okręg Nr 2 Kasina Wielka					
18	FABIA Adam Jan	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	185	56,40%	Tak
19	BUBIŁEK Halina Wiktoria	KWW BOLESŁAWA ŻABY	143	43,60%	Nie
Razem			328	100,00%	
Okręg Nr 3 Kasina Wielka					
3	KOŁODZIEJ Katarzyna Maria	KW Prawo i Sprawiedliwość	56	12,61%	Nie
18	KALETA Agata	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	148	33,33%	Nie
19	WRZECIONEK Adam	KWW BOLESŁAWA ŻABY	240	54,05%	Tak
Razem			444	100,00%	
Okręg Nr 4 Kasinka Mała					
3	ZAPAŁA Janina	KW Prawo i Sprawiedliwość	79	15,52%	Nie
17	WÓJCIAK Piotr	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	8	1,57%	Nie
18	STOŻEK Stanisław	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	161	31,63%	Nie
19	PŁOSKONKA Andrzej	KWW BOLESŁAWA ŻABY	190	37,33%	Tak
20	FILIPIAK Katarzyna	KWW JANA CHORAĞWICKIEGO	71	13,95%	Nie
Razem			509	100,00%	
Okręg Nr 5 Kasinka Mała					
18	STOŻEK Małgorzata	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	106	25,12%	Nie
19	KANIA Helena	KWW BOLESŁAWA ŻABY	316	74,88%	Tak
Razem			422	100,00%	
Okręg Nr 6 Kasinka Mała					
3	KANIA Aleksandra Danuta	KW Prawo i Sprawiedliwość	140	28,93%	Tak
17	DRABIK Magdalena Anna	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	45	9,30%	Nie
18	SZCZYPKA Marcin	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	83	17,15%	Nie
19	PERZ Kazimierz	KWW BOLESŁAWA ŻABY	110	22,73%	Nie
20	MAJERCZYK Anna	KWW JANA CHORAĞWICKIEGO	106	21,90%	Nie
Razem			484	100,00%	
Okręg Nr 7 Lubomierz					
17	PAJZLIK Wiktor Andrzej	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	60	17,29%	Nie
18	KRZYSZTOF Sebastian Józef	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	57	16,43%	Nie
19	WOJCIARCZYK Jan Julian	KWW BOLESŁAWA ŻABY	230	66,28%	Tak
Razem			347	100,00%	
Okręg Nr 8 Lubomierz					
17	JAMRÓZ Katarzyna Monika	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	15	3,33%	Nie
18	DOLL Piotr Zdzisław	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	179	39,78%	Tak
19	ADAMCZYK Halina	KWW BOLESŁAWA ŻABY	126	28,00%	Nie
21	WOJTYCZKA Kamil Józef	KWW MŁODZIEŻ DLA LUBOMIERZA	130	28,89%	Tak
Razem			450	100,00%	
Okręg Nr 9 Łętowe					
3	PALARCZYK Maria	KW Prawo i Sprawiedliwość	101	22,95%	Nie
17	PAJZLIK Beata Edyta	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	31	7,05%	Nie
18	NIEDOJAD Krzysztof	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	179	40,68%	Tak
19	BOROWIECKA Jadwiga	KWW BOLESŁAWA ŻABY	77	17,50%	Nie
20	FILIPIAK Marek Stanisław	KWW JANA CHORAĞWICKIEGO	52	11,82%	Nie
Razem			440	100,00%	
Okręg Nr 10 Łostówka					
3	ANTOSZ Jan	KW Prawo i Sprawiedliwość	94	21,12%	Nie
17	PLECHOWICZ Barbara Wiktoria	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	16	3,60%	Nie
18	KUCZAIK Kazimierz Paweł	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	108	24,27%	Nie
19	LEŚNYCZYK Mateusz Tadeusz	KWW BOLESŁAWA ŻABY	77	17,30%	Nie
20	CHORAĞWICKI Jan	KWW JANA CHORAĞWICKIEGO	150	33,71%	Tak
Razem			445	100,00%	

RADY GMINY MSZANA DOLNA

Okręg Nr 11 Mszana Górna					
3	ANTOSZ Franciszek	KW Prawo i Sprawiedliwość	46	10,72%	Nie
17	POTACZEK Paweł	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	48	11,19%	Nie
18	KARPIERZ Kazimiera	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	129	30,07%	Nie
19	MUCHA Dorota Monika	KWW BOLESŁAWA ŻABY	173	40,33%	Tak
20	KUBIK Janina	KWW JANA CHORĄGWICKIEGO	33	7,69%	Nie
			Razem	429	100,00%
Okręg Nr 12 Mszana Górna					
3	FIGURA Szczepan Andrzej	KW Prawo i Sprawiedliwość	116	20,03%	Nie
17	PERGÓŁ Sławomir Marek	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	148	25,56%	Nie
18	KOWALCZYK Maria Anna	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	201	34,72%	Tak
19	KUCZAJ Krzysztof	KWW BOLESŁAWA ŻABY	64	11,05%	Nie
20	KOŁODZIEJCZYK Grażyna	KWW JANA CHORĄGWICKIEGO	50	8,64%	Nie
			Razem	579	100,00%
Okręg Nr 13 Olszówka					
3	NIŻNIK Bożena Anna	KW Prawo i Sprawiedliwość	44	12,61%	Nie
18	MARDAUSZ Jolanta Maria	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	123	35,24%	Tak
19	KOŚCIELNIAK Jolanta Elżbieta	KWW BOLESŁAWA ŻABY	105	30,09%	Nie
20	NAWARA Czesław	KWW JANA CHORĄGWICKIEGO	77	22,06%	Nie
			Razem	349	100,00%
Okręg Nr 14 Olszówka					
18	OLSZOWSKI Jan	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	119	39,93%	Nie
19	ŻUREK Piotr	KWW BOLESŁAWA ŻABY	121	40,60%	Tak
20	GIL Wojciech	KWW JANA CHORĄGWICKIEGO	58	19,46%	Nie
			Razem	298	100,00%
Okręg Nr 15 Raba Niżna					
3	BIERNAT Paweł Mariusz	KW Prawo i Sprawiedliwość	105	15,24%	Nie
17	MASŁOWIEC Bolesław	KWW PARTIA BEZPARTYJNYCH	120	17,42%	Nie
18	LACH Władysław	KWW ZRÓBMY TO RAZEM	287	41,65%	Tak
19	KOWALCZYK Tadeusz	KWW BOLESŁAWA ŻABY	177	25,69%	Nie
			Razem	689	100,00%

RADNI UCHWALILI

Mszana Dolna z dnia 27 marca 2013r. w sprawie połączenia Gminnego Przedszkola w Łostówce ze Szkołą Podstawową w Łostówce w Zespół oraz nadania mu nazwy.

2) Nr LIII/568/2014 w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz planu sieci i granic obwodów publicznych szkół podstawowych i publicznych gimnazjów prowadzonych przez Gminę Mszana Dolna.

3) LIII/569/2014 w sprawie zatwierdzenia planu Zintegrowanego Kalendarza Imprez Gminnych na rok 2015.

4) LIII/570/2014 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Mszana Dolna na lata 2015 – 2020.

5) Nr LIII/571/2014 w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – Raba Niżna – Gmina Mszana Dolna.

I sesja VII kadencji, 28 listopada 2014r.

1) Nr I/1/2014 w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Mszana Dolna.

2) Nr I/2/2014 w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Mszana Dolna.

II sesja, 6 grudnia 2014 roku:

1) Nr II/3/2014 w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Mszana Dolna.

2) Nr II/4/2014 w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Budżetu, Finansów i Rozwoju Gospodarczego Rady Gminy Mszana Dolna.

3) Nr II/5/2014 w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Gospodarki Przestrzennej, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Porządku Publicznego Rady Gminy Mszana Dolna.

4) Nr II/6/2014 w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Zdrowia i Opieki Społecznej Rady Gminy Mszana Dolna.

Droga Polaków do wolności

11 listopada samorządy miasta i gminy Mszana Dolna wspólnie uczciły 96. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości oraz 50. rocznicę śmierci biskupa Franciszka Bardy, rodaka z Mszany Dolnej.

Uroczystość rozpoczęła się przed re-mizą OSP w Mszanie Dolnej podniesieniem flagi państwowej na maszt. Następnie przy akompaniamencie orkiestry dętej OSP z Mszany Dolnej księża oraz władze miasta i gminy w asyście kilkudziesięciu pocztów sztandarowych jednostek OSP oraz szkół i instytucji działających na terenie miasta udali się na miejscowy cmentarz, gdzie oddano cześć poległym w I i II wojnie światowej. Biało-czerwone wiązanki kwiatów w imieniu miasta złożył burmistrz Tadeusz Filipiak i przewodniczący Rady Adam Malec, a w imieniu gminy – wójt Bolesław Żaba oraz przewodniczący Rady Jan Chorągwicki. Kwiaty złożono

również na grobie rodziców biskupa Bardy. Modlitwie za zmarłych przewodniczył ks. Jerzy Rażny – proboszcz parafii pw. Św. Michała Archanioła w Mszanie Dolnej i kanclerz Kurii Przemyskiej – prałat Bartosz Rajnowski.

Następnie wszyscy udali się do kościoła na mszę, podczas której dziękowano za odzyskanie przez Polskę niepodległości oraz modlono się w intencji biskupa Franciszka Bardy w rocznicę jego śmierci. Oprawę muzyczną eucharystii zapewniła orkiestra dęta OSP w Mszanie Dolnej oraz chór męski im. ks. Hajduka z Mszany Dolnej.

***

Rocznicę odzyskania niepodległości uczczono również w placówkach oświatowych. Szkoła Podstawowa w Glisnem gościła z tej okazji Justynę Trembecką, córkę partyzanta Adama Stefana Trembeckiego. Na akademii przybyli też: wójt Bolesław Żaba, przewodniczący Rady Gminy Jan Chorągwicki, ksiądz proboszcz Andrzej Sawulski. Uczniowie

przypomnieli gościom, że o wolność i niepodległość ojczyzny walczyli nie tylko dorośli, ale także małe dzieci – „Orle-ta Lwowski”. Montaż słowno-muzyczny w oprawie multimedialnej przygotowany przez uczniów zakończyło wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych.

Z kolei uczniowie Szkoły Podstawowej w Łętowie przypominali ważne wydarzenia historyczne, wcielając się w różne postaci: Piłsudskiego, legionistów, ułanów, chłopów, kosynierów Kosciuszki.

Drogę Polaków do wolności prezentowali też uczniowie w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej. Każda klasa Szkoły Podstawowej (IV-VI) i Gimnazjum przygotowała z tej okazji okolicznościowe pieśni patriotyczne. Usłyszeliśmy m.in.: „Pierwszą kadrową”, „Pałacyk Michła”, „Rozkwi-tały pąki białych róż”, „Przybyli ułani pod okienko”, „Szarą piechotę”, „Ojczy-znę mą”, „Rotę”. Występy uczniów poprzedzone były krótką informacją o okolicznościach powstania utworów.

W Zespole Placówek Oświatowych w Mszanie Górnej ten szczególny dzień został z kolei uczczony uroczystym apelem, przygotowanym przez Szkolny Teatrzyk „Perełki”. 21 listopada natomiast czternastoosobowa grupa uczniów klas pierwszych Gimnazjum uczestniczyła w sesji edukacyjnej „Drogi do Niepodległej – walki Legionów Polskich na froncie południowo-wschodnim”, zorganizowanej przez nauczycieli i młodzież krakowskiej Szkoły Mistrzostwa Sportowego, z okazji przypadającej w tym roku rocznicy 100-lecia wybuchu I wojny światowej. Prawie dwugodzinne spotkanie składało się z części wykładowej oraz inscenizacji wydarzeń poprzedzających wybuch wojny. Dla uważnych słuchaczy organizatorzy przygotowali minikonkurs historyczny z nagrodami. Wśród zwycięzców znaleźli się uczniowie Gimnazjum w Mszanie Górnej. Była to dla nich ciekawa forma poznawania dziejów Europy i Polski. W sesji uczestniczyło wielu gości, m.in. kurator Małopolski – Aleksander Palczewski.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych do redakcji)

200 lat dla pana Jerzego!

Jerzy Zaborowski, mieszkaniec Kasinki Małej, 2 listopada świętował swoje setne urodziny. Następnego dnia, z wielką energią i znakomitym humorem, podejmował kolejnych gości. Tym razem z gratulacjami i bukietem najlepszych życzeń do jubilata dotarli przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i gminy Mszana Dolna.

Wójt Bolesław Żaba podarował kwiaty oraz okolicznościowy upominek, a w imieniu premier Ewy Kopacz oraz wojewody małopolskiego Jerzego Millera odczytał i przekazał na ręce stulatkę listy gratulacyjne. Do powinszowań dołączył się Wiesław Matłąg – zastępca kierownika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Inspektoratu w Limanowej, który wraz z naręczem kwiatów przekazał panu Jerzemu decyzję o przysługującym mu z mocy ustawy świadczeniu honorowym. Podczas uroczystości jubilatowi towarzyszyła córka: Maria Woś oraz sąsiedzi: Wiktoria i Stanisław Skolarusowie. Przy urodzinowej kawce Jerzy Zaborowski podkreślił swoje związki z samorządem: – *Urodziłem się jako pią-*

te dziecko sekretarza gminy Międzyzyleś. Zajmowaliśmy połowę budynku, w drugiej mieściła się gmina. Dla mnie słowa: wójt, sołtys czy samorząd obecne były od dzieciństwa. Dwóch moich braci było sekretarzami gminy. Do czasów wojny przebywałem wśród samorządowców.

Z Kasinką Małą Jerzy Zaborowski „związał” się w 1949 r., żeniąc się z Herminą – bratanicą ks. Władysława Bączyńskiego, proboszcza parafii w Kasince Małej w latach 1911 – 1940. Od 37 lat mieszka na stałe w tej miejscowości.

MAGDA POLAŃSKA

Odszedł Honorowy Obywatel

3 listopada zmarł wieloletni duszpasterz Sułkowic, ksiądz prałat dr Jan Nowak – rodak z Kasiny Wielkiej.

Ks. Jan Nowak urodził się w 1932 roku w Kasinie Wielkiej. Świecenia kapłańskie otrzymał z rąk ks. bpa Eugeniusza Baziaka 30 VI 1957 r. W latach 1966-1972 pełnił obowiązki wikariusza parafii w Sułkowicach, a na-

stępnie proboszcza w latach 1985-2007. Przez większość swojego kapłańskiego życia związany był z Sułkowicami – jako czujny duszpasterz, uważny i troskliwy gospodarz, życzliwy przyjaciel każdego, kto potrzebował jego posługi, rady i wiedzy.

Jego zasługi nie tylko dla społeczności parafialnej, lecz również gminnej, doceniły władze samorządowe, nadając mu w 2007 r. zaszczytny tytuł Honorowego Obywatela Gminy Sułkowice.

Przez ostatnie lata był rezydentem w parafii pw. Niepokalanego Serca NMP w Borzęcie.

Odszedł do Domu Ojca po długiej i ciężkiej chorobie 3 XI 2014 r.

Źródło: parafiasulkowice.com

Przeciwdziałanie narkomanii – wiele służb, jeden cel

40 osób wzięło udział w certyfikowanym szkoleniu dla przedstawicieli instytucji zaangażowanych w profilaktykę narkomanii. Czterogodzinne szkolenie na temat: „Przeciwdziałanie narkomanii – wiele służb, jeden cel” odbyło się 6 listopada w sali narad Urzędu Gminy Mszana Dolna.

Celem było zapoznanie uczestników z podstawowymi wiadomościami na temat uzależnień, nabycie umiejętności rozpoznawania osoby będącej pod wpływem narkotyków i rozpoznawania samego środka psychoaktywnego. Uczestnicy zapoznali się również z podstawowymi aktami prawnymi, dotyczącymi narkomanii oraz nabyli umiejętności konieczne do interwencji wobec osoby zażywającej środka psychoaktywne.

Szkolenie zorganizowano w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014. Poprowadził je Marek Szczotkowski – były funkcjonariusz policji, pracujący w Zespole ds. Nieletnich i Patologii, obecnie profilaktyk i edukator, kurator społecz-

ny, opiekun dzieci i młodzieży, instruktor ZHP.

Zakres merytoryczny szkolenia obejmował następujące moduły tematyczne:

1. Podstawowe informacje na temat uzależnień – „psychofizjologia brania”
  - skala zjawiska narkomanii w Polsce;
  - rodzaje uzależnień;
  - tolerancja na środek psychoaktywny;
  - powody sięgania po środki odurzające;
2. Aspekty prawne dot. narkomanii:
  - ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii;
  - ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich;
  - krajowy i gminny program przeciwdziałania narkomanii;
  - legalne środki psychoaktywne;
3. Rozpoznanie osoby będącej pod wpływem środków psychoaktywnych i środka psychoaktywnego:
  - jak rozpoznać osobę będącą pod wpływem środka psychoaktywnego, na co zwracać uwagę, jak nie dać się zmylić;
  - jak rozpoznać środek psychoaktywny (prezentacja multimedialna środków psychoaktywnych);

- kilka słów o testach na obecność narkotyków, o lekach i „domowych narkotykach”;

4. Postępowania nauczyciela z osobami mającymi kontakt ze środkami psychoaktywnymi:

- postępowanie po ujawnieniu, że osoba zażywa środki psychoaktywne;
- postępowanie w wypadku odnalezienia środka psychoaktywnego;
- postępowanie, gdy mamy do czynienia z osobą będącą pod wpływem środka psychoaktywnego;
- postępowanie, gdy mamy do czynienia z osobą, która posiada przy sobie środek psychoaktywny.

W szkoleniu licznie uczestniczyli przedstawiciele gminnych szkół: dyrektorzy, pedagogzy i wychowawcy. Przybyli również zaproszeni członkowie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie, przedstawiciel policji i Sądu Rodzinnego oraz pracownicy socjalni wraz z kierownik GOPS i asystentem rodziny, pracującym na naszym terenie. Nie zabrakło również przedstawicieli służby zdrowia i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ważnym elementem spotkania było przekazanie uczestnikom materiałów informacyjnych: Niezbędnika Profilaktycznego dla szkół, broszur edukacyjnych związanych z kampaniami społecznymi „REAGUJ NA PRZEMOC” i „PRAWDA O ALKOHOLU” – do których włączyła się gmina Mszana Dolna.

Spotkanie w tym gronie było również okazją dla wójta Mszany Dolnej Bolesława Żaby do podziękowania gościom za pracę na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

ANNA PETRYCKA

Inspektor w Gminie Mszana Dolna ds. rozwiązywania problemów uzależnień i pomocy rodzinie

Żołnierze budowali most kasinianom

Od 9 października mieszkańcy osiedli Trzeciaki i Kubowicze Dolne w Kasinie Wielkiej mogą oficjalnie korzystać z dojazdu do swoich domów przez tymczasową przeprawę, wybudowaną w ramach odbudowy zniszczeń po sierpniowej powodzi.

W uroczystości przekazania mostu uczestniczyli budujący go żołnierze wraz z przełożonymi, wójt, radni oraz mieszkańcy osiedli. Przeprawę poświęcił proboszcz tutejszej parafii ks. Wiesław Maciaszek. Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali: płk Daniel Król – szef Zarządu Inżynierii Wojskowej Inspektoratu Rodzajów Wojsk Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, płk Marek Wawrzyniak – dowódca 2. Pułku Inżynieryjnego, pdpłk Zbigniew Drożdżewski – dowódca 3. Batalionu Inżynieryjnego, ks. Wiesław Maciaszek, wójt Bolesław Żaba, radny Adam Wrzecieonek oraz Jadwiga Pazdur, mieszkanka osiedla Trzeciaki.

Obiekt powstał w celu przywrócenia dojazdu sprzętem lekkim i samochodami osobowymi do osiedli Trzeciaki i Kubowicze Dolne w Kasinie Wielkiej. Stary, żelbetonowy most został zerwany przez potok Kasinczanka, którego wody gwałtownie weszły podczas intensywnych opadów deszczu 6-7 sierpnia.

– Gmina Mszana Dolna w tamtym czasie nie była w stanie szybko i skutecznie przywrócić dojazdu dla mieszkańców osiedli, dlatego zwróciliśmy się do wojewody małopolskiego o pomoc w realizacji tego zadania – mówi wójt.

Wojewoda wystąpił do Ministerstwa Obrony Narodowej o skierowanie do gminy Jednostek Inżynieryjnych Wojska Polskiego w celu wybudowania mostów tymczasowych. Dzięki przychylności ministra skierowano na tereny popowodziowe w miejscowościach Kasinka Mała i Kasina Wielka przedstawiciele Jednostki Wojskowej 3538 Nisko w celu budowy trzech przepraw typu DMS.

– Po wspólnym rekonesansie w terenie i analizie warunków terenowych, technicznych i finansowych zdecydowaliśmy, że z pomocy Wojska Polskiego skorzystamy przy budowie mostu tymczasowego na potoku Kasinczanka, aby przywrócić dojazd do osiedli Trzeciaki i Kubowicze Dolne w miejscowości Kasina Wielka – podkreśla Bolesław Żaba. – Na tę okoliczność 20 sierpnia podpisaliśmy z Jednostką Wojskową 3538 Nisko stosowną umowę. W trakcie budowy, po przeanalizowaniu kosztów wypożyczenia mostu typu DMS, wspólnie z żołnierzami pracującymi przy budowie mostu i projektantem nadzorującym realizację tych robót, postanowiliśmy zmienić technologię wykonania pomostu z systemu DMS na pomost dwuprzęsłowy z konstrukcją nośną z dźwigarów stalowych wspartych na podporach drewnianych.

Efektom tych działań jest most tymczasowy o następujących parametrach:

- most dwuprzęsłowy z konstrukcją nośną z dźwigarów stalowych wspartych na podporach drewnianych;
- filar i przyczółki posadowione na palach drewnianych;
- długość przęsła: 18 + 13 mb;
- pomost drewniany z krawędziaków z poręczami drewnianymi typowymi;
- szerokość jezdni 3 mb.

Prace przy jego budowie trwały od 20 sierpnia do 25 września 2014r. Koszt wykonania inwestycji wyniósł ponad 200 tys. zł.

MAGDA POLAŃSKA

PRZEPRAWĘ WYKONALI ŻOŁNIERZE Z JEDNOSTKI WOJSKOWEJ 3538 Z NISKA:

- porucznik IRENEUSZ KOZUBAL
- starszy chorąży MARIUSZ WIŚNIEWSKI
- starszy sierżant ARTUR PIETRZYK
- starszy szeregowy WIESŁAW MOŁODECKI
- szeregowy PIOTR OLSZÓWKA
- starszy szeregowy ARTUR BIAŁY
- starszy szeregowy ŁUKASZ JEWIĄK
- starszy szeregowy KAMIL BARAN
- szeregowy DAMIAN PODSIADŁY
- starszy szeregowy DAWID BIESZCZAD
- starszy szeregowy PIOTR PAWELEC
- starszy szeregowy PAWEŁ BĄK
- starszy szeregowy MAREK STACHNIO
- starszy szeregowy STANISŁAW ŁĘTOWSKI

Inspektorem nadzoru inwestorskiego był mgr inż. Janusz Burkat, zaś kierownikiem budowy mgr inż. Rafał Jędrzejek.

Mszana Dolna wolna od

Azbest znany jest od kilku tysięcy lat, jednak szerokie jego rozpowszechnienie nastąpiło w okresie ostatnich 100. Z uwagi na swoje niewątpliwe zalety takie jak miękkość, giętkość, ognioodporność, odporność na działanie mrozu, kwasów, a także dobrą elastyczność, właściwości mechaniczne i małe przewodnictwo cieplne wykorzystywany był chętnie, jako cenny surowiec również w Polsce. Stosowany był w produkcji około 3000 wyrobów przemysłowych, lecz przede wszystkim budowlanych takich jak: płyty dachowe i elewacyjne, rury oraz kształtki do kanałów wentylacyjnych, instalacyjnych i innych.

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce trwała do roku 1998. W związku z tym, że materiały zawierające azbest należą do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi, muszą podlegać sukcesywnej eliminacji. Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest reguluje szereg przepisów, między innymi: ustawa o zakazie stosowania azbestu, ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach oraz związane z nimi rozporządzenia wykonawcze. Ostatnia nowelizacja ustawy o zakazie stosowania azbestu z 22 grudnia 2004 r. praktycznie zamknęła okres stosowania wyrobów zawierających azbest w Pol-

sce. Groźne dla zdrowia są drobne włókna azbestu, przedostające się do płuc. Włókna te powstają na skutek ścierania, obróbki mechanicznej oraz łamania wyrobów zawierających azbest.

Realizując zapisy zawarte w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032 oraz w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mszana Dolna na lata 2013 – 2032”, Gmina Mszana Dolna stara się o pozyskanie dofinansowania z różnych źródeł, na prowadzenie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwianiem) wyrobów azbestowych. W latach 2006-2014 w ramach środków budżetu gminy, wkła-

du mieszkańców oraz pomocy ze strony Starostwa Powiatowego w Limanowej odebrano ponad 500 ton odpadów zawierających azbest. W latach 2010-2011, w ramach dotacji uzyskanej z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego odebrano prawie 800 ton odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Od II kwartału bieżącego roku, realizujemy program usuwania odpadów zawierających azbest przy wsparciu ze Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy w ramach projektu pn. „Demontaż i bezpieczne składowanie wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa małopolskiego”, w ramach którego można uzyskać dofinansowanie w wysokości 85 % kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwienia tych odpadów. Instytucją Realizującą Projekt jest gmina Szczucin – odpowiedzialna za realizację projektu (odpowiadająca za całość działań w projekcie), a równocześnie Partner Projektu. Gmina Mszana Dolna jest Beneficjentem Pośrednim i równocześnie Partnerem projektu. Osoby fizyczne, które złożyły deklarację udziału w projekcie na etapie wstępnej inwentaryzacji są Beneficjentami Ostatecznymi.

W 2015 r. będzie istniała możliwość uzyskania dodatkowego dofinansowania na zakup blachy dla beneficjentów ostatecznych o niskich dochodach. Ze wsparcia rzeczowego będą mogły korzystać również osoby, które znajdują się w szczególnej sytuacji życiowej ze względu na: niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę, potrzebę ochrony macierzyństwa, wielodzietność lub niepełnosprawność w rodzinie albo sytuację kryzysową. W ramach Projektu, w II i III kwartale bieżącego roku, zdemontowano i usunięto wyroby zawierające azbest z 83 posesji, usytuowanych na terenie gminy Mszana Dolna, w wyniku czego unieszkodliwiono 340 ton odpadów zawierających azbest. W ramach dalszej realizacji projektu, prowadzony jest nabór ciągły wniosków o udzielenie dofinansowania na demon-

azbestu

taż i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest w 2015 roku.

O dofinansowanie mogą się ubiegać osoby fizyczne. Refundacją objęte są koszty związane z demontażem, odbiorem (załadunkiem, transportem, rozładunkiem) oraz deponowaniem odpadów zawierających azbest na składowisku odpadów niebezpiecznych.

Formularze wniosków oraz załączniki do wniosków można pobrać ze strony internetowej Urzędu Gminy Mszana Dolna lub w Urzędzie Gminy Mszana Dolna, ul. Spadochroniarzy 6 – Biuro Obsługi Klienta.

Bliższe informacje na temat realizacji Projektu można uzyskać w Urzędzie Gminy Mszana Dolna, w Referacie Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, pok. nr 39 oraz pod numerem telefonu 18 33 10 009 wew. 339.

JÓZEF PAJZLIK

I sesja Rady Gminy Mszana Dolna VII kadencji

28 listopada odbyła się inauguracyjna sesja Rady Gminy Mszana Dolna wybranej 16 listopada w powszechnych wyborach. Przewodniczący Gminnej Komisji Wyborczej w Mszanie Dolnej wręczył nowym rajcom zaświadczenia o wyborze na radnego. Otrzymali je: Jan Chorągwicki, Piotr Doll, Adam Fabia, Aleksandra Kania, Helena Kania, Maria Kowalczyk, Władysław Lach, Jolanta Mardausz, Dorota Mucha, Krzysztof Niedojad, Andrzej Płoskonka, Gabriel Rapta, Jan Wojciarczyk, Adam Wrzecieć, Piotr Żurek. Każdy z nich złożył ślubowanie. W tajnym głosowaniu na przewodniczącego Rady wybrano Aleksandrę Kanię. Wiceprzewodniczącym został Jan Wojciarczyk.

MAGDA POLAŃSKA

Mikołaj w urzędzie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanie Dolnej zorganizował w Urzędzie Gminy Mszana Dolna spotkanie z Mikołajem. Uczestniczyły w nim dzieci z rodzin niepełnych i wielodzietnych. Na spotkaniu nie zabrakło też wójta Bolestawa Żaby i przewodniczącej Rady Gminy – Aleksandry Kani. Dzieci ze Szkoły Podstawowej w Łostówce przygotowały występ artystyczny, który umilił najmłodszym czas oczekiwania na przybycie świętego z prezentami.

GOPS MSZANA DOLNA

Infrastruktura komunalna realizowana w IV kwartale 2014 r. przez gminę Mszana Dolna

Chodnik w Kasinie Wielkiej

1. Trwają prace przy realizacji zadania pn. „Odnowa wsi Kasina Wielka przez budowę chodnika dla pieszych z oświetleniem drogowym oraz zatokami autobusowymi w ciągu drogi powiatowej nr 1626K „Kasinka Mała – Węglówka – Kasina Wielka” w Kasinie Wielkiej w km 8+572,80 do km 9+451,50” – od osiedla Gucie do osiedla Trzepaczki – wartość zadania: 1.036.617,11 zł. – planowany termin zakończenia: kwiecień 2015
– wysokość finansowania zadania:
a) Budżet Gminy: 43 %
b) Starostwo Powiatowe: 45 %
c) Dotacja PROW: 12 %

2. Zrealizowane zostało zadanie pn. „Poprawa warunków komunikacyjnych i bezpieczeństwa w ciągu drogi gminnej nr 2509007 Kasinka Mała – Łopuszne w km 0+000 – 2+275 w miejscowości Kasinka Mała”. Gmina Mszana Dolna otrzymała Promesę o dofinansowaniu tego zadania środków budżetu państwa w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój

Zakres zadania obejmował wykonanie robót podstawowych i towarzyszących, związanych z wykonaniem nowej na-

Droga „Łopuszne” w Kasince Matej

Droga „Steczki” w Mszanie Górnej

wierzchni jezdni /podniesienie parametrów technicznych drogi w zakresie nośności, równości i szczelności nawierzchni/, budowę przejścia dla pieszych wraz ze spocznikami, renowacją odwodnienia oraz montażem elementów bezpieczeństwa ruchu na drodze gminnej nr 2509007 Kasinka Mała – Łopuszne – wartość zadania: 1.821.600,01 zł. – wysokość finansowania zadania:
a) Budżet Gminy: 50 %
b) Dotacja NPPDL: 50 %

3. Zakończono prace przy realizacji zadania pn. „Remont drogi do osiedla „WRÓBLE” we wsi Łostówka o dł. 616 mb”.

Wykonane roboty drogowe objęły następujące rodzaje:

- roboty przygotowawcze, rozbiórki przepustów i korytek,
- roboty ziemne rowów i drogi,
- odwodnienie drogi (przepusty, korytka ściekowe),
- profilowanie podłoża z zagęszczeniem,
- wykonanie podbudowy z tłuczni kamiennego gr. 15+15 cm,
- wykonanie nawierzchni z masy mineralno-asfaltowej gr. 5+5 cm, szer. 3,0 m,
- pobocza kłińcowe.

4. Dobiegają końca prace przy realizacji zadania pn. „Remont odcinków dróg na osiedlu STECZKI w Mszanie Górnej o dł. 580 mb”

- Roboty drogowe obejmują:
- roboty rozbiórkowe i ziemne,
  - budowa przepustów rurowych śr. 100 cm
  - budowa przepustów rurowych śr. 150 cm
  - budowa przepustów rurowych sr. 50 cm
  - ścieki z elementów betonowych 50x40x20
  - budowa studni wlotowej przepustów śr. 100 i 150 cm,

Droga „Przystopek” w Lubomierzu

Droga „Rydzone” w Glisnem

Przewiązka w SP w Lubomierzu

- okładziny kamienne, kamień łamany gr. 30 cm na zapr. cementowej
- bariery ochronne – 60 m,
- wykonanie podbudowy tłuczniowo-klińcowej gr. 10+15 cm
- nawierzchnia z masy min-asfaltowej gr. 5+5 cm
- pobocza utwardzone kłińcem

5. W trakcie realizacji jest zadanie pn. „Remont drogi do os. Przysłówek dz. ew. nr 621 w m. Lubomierz o dł. 1920 mb w km 0+250 – 2+170”

Roboty drogowe obejmują: wykonanie remontu i przebudowy – nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych gr. 10 cm, podbudowy dolnej z gruntu stabilizowanego cementem gr. 25 cm, podbudowy górnej z kruszyw łamanych o gr. 15 cm., koryt betonowych odwadniających 50x50x50.

- wartość zadania: 900.000,57 zł.
- wysokość finansowania zadania:
- a) Budżet Gminy: 127.340,57 zł.
- b) Dotacja z Budżetu Państwa na USKŻ: 772.660,00 zł.

6. Dobiegają końca prace przy realizacji zadania pn. „Remont drogi na osiedlu Rydzonie w m. Glisne o dł. 580 mb”

Roboty drogowe obejmują następujące rodzaje:

- roboty rozbiórkowe nawierzchni, korytek ściekowych i ziemne rowów i przepustów,
  - oczyszczenie ścieków,
  - budowa przepustów rurowych śr. 40 cm
  - budowa przepustów rurowych śr. 50 cm
  - okładziny kamienne, kamień łamany gr. 25 cm na zaprawie cementowej
  - bariery ochronne
  - profilowanie istniejącej nawierzchni masą min-asfaltową
  - wykonanie podbudowy tłuczniowo-klińcowej gr. 8-20 cm
  - nawierzchnia z masy min-asfaltowej gr. 5+5 cm,
  - pobocza utwardzone kłińcem 2x0,5
- Wartość zadania: 327.451,13 zł.
- wysokość finansowania zadania: Budżet Gminy – 100 %

7. Trwa „Budowa przewiązki łączącej Szkołę Podstawową nr 2 ze stołówką szkolną we wsi Lubomierz (przysiółek Królewska Góra)

Wartość inwestycji: 719 172,92zł

8. Gmina Mszana Dolna otrzymała promesę, w ramach podziału środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, na likwidację szkód w infrastrukturze komunalnej zniszczonej podczas intensywnych opadów atmosferycznych w sierpniu 2014 r.

W ramach tych środków jeszcze w 2014 roku zrealizowane zostaną następujące zadania:

- a) „Odbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kasince Małej nr dz. ewid. 6230,6451/3, 6451/1, 3624, 3483, 3480, 5123, 1136, 1731/7, 3752/1, 3646, 1742, 6416/4, 6169/1, 4741, 1746, 1578/3, 1583/3, 4798/2, 1085/1, 880”
- wartość zadania: 233.074,79 zł.
- wysokość finansowania zadania:
- a) Budżet Gminy: 46.615,79 zł.
- b) Dotacja z Budżetu Państwa na USKŻ: 186.459,00 zł.

b) „Remont mostu w ciągu drogi gminnej do osiedla Bolisęgi w km 0+041 w miejscowości Kasinka Mała dz. 1108/1, 1118”

- wartość zadania: 64.606,03 zł.
- wysokość finansowania zadania:
- a) Budżet Gminy: 12.922,03 zł.
- b) Dotacja z Budżetu Państwa na USKŻ: 51.684,00 zł.

Przedmiotem zadania są roboty związane z wykonaniem odbudowy zniszczonego nasypu na dojeździe do obiektu, opaskę betonową filara oraz zniszczonych zabezpieczeń stożków obiektu mostowego usytuowanego w ciągu drogi gminnej w Kasince Małej na pot. Kasinczanka (Kasinka).

c) „Remont mostu w ciągu drogi gminnej do osiedla Żądlówka w km 0+034 w miejscowości Kasinka Mała dz. 3612, 3228/3”

- wartość zadania: 57.157,73 zł.
- wysokość finansowania zadania:
- a) Budżet Gminy: 11.431,73 zł.
- b) Dotacja z Budżetu Państwa na USKŻ: 45.726,00 zł.

Zakres remontu obejmuje wykonanie zabezpieczeń stożków przyczółków obiektu mostowego z kamienia łamanego oraz zabezpieczeń kamiennych brzożów bezpośrednio przy moście.

Opr. M. SKOWRONEK

Kanalizacja w Kasince Małej

Most „Żądlówka” w Kasince Małej

Potrzebujesz pomocy lub jesteś świadkiem przemocy?

FOT. ARCH.

Jeszcze niedawno uważano, że przemoc domowa występuje rzadko i wyłącznie w rodzinach patologicznych, a agresję między członkami rodziny traktowano jako jedną z wielu normalnych form zachowania w codziennym życiu. Przemoc stosowana przez osobę dorosłą wobec bliskich (w tym dzieci), postrzegana była jako akceptowany sposób sprawowania nad nimi władzy i kontroli.

Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania, z badań dotyczących rodziny, a także obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie bardzo niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny. Ofiary często ukrywają swoje kłopoty, nawet te najpoważniejsze, graniczące z przestępstwem.

Trudno jednoznacznie określić, dlaczego osoby, które mają podejrzenie o występowanie przemocy w rodzinie, nie reagują. Niekiedy wynika to z braku chęci, braku wiedzy i nierozpoznania przemocy.

Najwyższy czas, aby przestać akceptować mit o „pilnowaniu własnych spraw”. Jeśli w otoczeniu obserwujesz zdarzenia przemocy, to stajesz się świadkiem przestępstwa. Masz poczucie, że powinieneś coś zrobić, ale nie wiesz, jak możesz pomóc?

Nie zastanawiaj się, czy masz prawo do ingerowania w czyjeś życie rodzinne. Być może jesteś jedyną osobą, która widzi problem i może pomóc osobie doświadczającej przemocy. Być może dzięki Tobie zostanie uratowane czyjeś życie lub zdrowie. Masz moralny i prawny obowiązek podjąć działania. Twoje milczenie to zgoda na przemoc. Jeżeli podejrzewasz, że w Twoim otoczeniu dochodzi do przemocy, nie musisz mieć co do tego pewności. Najważniejsze to powiadomić o tej sytuacji dzielnicowego, odpowiedzialnego za Twój rejon lub instytucję zajmującą się pomocą osobom doświadczającym przemocy, a jej pracownicy podejmą działania i sprawdzą zasadność zawiadomienia.

Należą do nich między innymi:

- Policja
- Ośrodki Pomocy Społecznej
- Prokuratura
- Służba Zdrowia
- Placówki oświatowe.

Procedura „Niebieskiej Karty” jest obszarem interwencji, obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez

przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. Tak więc wszczęcie procedury „Niebieska Karta” może nastąpić w wyniku zgłoszenia nie tylko przez członka rodziny, ale również przez osobę będącą świadkiem przemocy. Głównym celem prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” w rodzinach, to zatrzymanie przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa.

W 2014r. na terenie gminy Mszana Dolna w 51 rodzinach prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”.

Zapobieganie przemocy w rodzinie wymaga współdziałania instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemu przemocy w rodzinie oraz osób i rodzin dotkniętych tym problemem. Wszyscy jednak zdajemy sobie sprawę z tego, że aby można było coś zmienić w rodzinie dotkniętej przemocą, musi nastąpić współpraca między Zespołem/Grupą a członkami tej rodziny.

Z perspektywy prawie czteroletniego działania Zespołu Interdyscyplinarnego zauważamy problemy, z jakimi najczęściej musimy się zmierzyć:

- brak skutecznych modeli współpracy;
- brak współpracy i częste wycofywanie się z podjętych kroków przez osoby doznające przemocy;
- trudności w kontaktach z osobami zarówno pokrzywdzonymi, jak i stosującymi przemoc (nie przychodzą na spotkania);
- niska karalność i egzekucja prawna;
- obciążenie obowiązkami zawodowymi osób, które biorą udział w spotkaniach grup roboczych;
- ograniczone zasoby instytucjonalne, lokalowe, osobowe.

Można jednak zauważyć, że społeczeństwo jest coraz bardziej wrażliwe i ludzie częściej reagują na dostrzeganą krzywdę, poszukując profesjonalnej pomocy.

ELŻBIETA KANIA

Koordynator ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gdy ujrzelili gwiazdę, bardzo się ucieszyli

FOT. ARCH.

Tegoroczna jesień dostarczyła nam wiele radości – była ciepła i długa. Przy tym całkiem słoneczna. To bardzo się liczy, gdy dni są już tak krótkie, i coraz krótsze od nocy! Mamy wprawdzie, przy dzisiejszej technice, łatwe sposoby na przedłużenie dnia – więc noc, ani żadne ciemności, nie są nam straszne. Co innego jest jednak światło dzienne, tym bardziej, gdy widzi się słońce, obłoki i błękit nieba. Tego nie zastąpi żadne sztuczne oświetlenie (czy doświetlenie).

Nic dziwnego więc, że w naszej szerokości geograficznej człowiek wzdychał zawsze do przedwiośnia i do upragnionej wiosny, lato zaś żegnał z nostalgią, bo nadchodziła kilkumiesięczna pora krótkiego dnia. A potem – chociaż trwa jeszcze zima, bo jest luty (albo i zimy jeszcze u nas marzec) to coraz dłuższe dni i pierwsze objawy wiosny przynoszą człowiekowi tyle radości. Nie da się więc oszukać natury: jesteśmy przecież czą-

steczką przyrody i nie dziwmy się, że na różne sposoby te więzy z matką-przyrodą dają o sobie znać.

Starożytni Rzymianie, patrząc na przyrodę i żyjąc z nią w bliskości, ubóstwiali jej różne elementy i zjawiska. Cały kosmos, ale również i Ziemia ze swymi żywiołami, były pełne bóstw. Wśród nich Słońce – po łacinie „Sol”. Cieszyli się, gdy znów częściej spoza chmur, i na coraz dłużej, ono się pojawiało. Zaobserwowali i dokładnie nawet wyznaczyli czas, gdy dzień przestawał się skracać, i uznali to za powód do radości, do świętowania nawet. I tak powstało u nich święto narodzenia „Solis invicti”, czyli niezwycięzonego, niepokonanego słońca.

Chrześcijanie weszli w tę tradycję Rzymian (i Greków) z nową i pełną mądrością, bo ubogaconą Objawieniem Bożym. Wnieśli to światło Objawienia w starożytną, pogańską kulturę i zaczęli przemieniać ją i uszlachetniać, stając się według słów Chrystusa „solą ziemi i światłością świata”. Nie mogli długo patrzeć ani czekać, jak ludzie (całe lu-

dy!) żyją w pogaństwie, w którym jest miejsce na niewolnictwo, wielożeństwo, okrutne formy kultu religijnego, rozpustę itd. Św. Paweł Apostoł zachęcał do nawrócenia i głosił: „Niegdyś bowiem byliście ciemnością, teraz staliście się światłością w Chrystusie Jezusie, postępujcie jak dzieci światłości!”...

I właśnie narodzenie Chrystusa, Syna Bożego, który jest „Światłością ze Światłości”, zaczęli chrześcijanie obchodzić w miejsce pogańskiego, rzymskiego „święta narodzenia niezwycięzonego słońca”. W ten sposób ustaliła się data Bożego Narodzenia – właśnie na czas przesilenia zimowego, gdy zaczyna dnia przybywać, gdy jest coraz jaśniej.

Zjawiska niezwyklego światła, jakie widzieli przybywający do nowo narodzonego do Betlejem, zostały potem pięknie utrwalone w chrześcijańskiej sztuce, także i w naszych kolędach. Jakże piękna jest np. ta:

*Dlaczego dzisiaj wśród nocy dnieje
I jako słońce niebo jaśniej?
Chrystus, Chrystus nam się narodził
Aby nas od piekła oswobodził!*

Albo i inna:

*Jakaż to gwiazda świeci na wschodzie
Gwiazda nowego imienia?
Mędrcy wołają „Ciesz się narodzie,
To gwiazda twego zbawienia!”
Biegną królowie za jej promieniem
A za królami tłum ludu
Bo im ta gwiazda świeci zbawieniem
Bo im zwiastuje cud cudu.*

Spróbujmy w okresie świątecznym, gdy śpiewamy kolędy, albo gdy ich tylko słuchamy, zwrócić uwagę na to, ile razy przewija się w nich ten piękny motyw światła, jasności, blasku.

Niech to światło nas oświeca i ogrzewa, niech przy nim znikają mroki i szaryzna nijakiego, konsumpcyjnego tylko, życia!

Niechaj w jego ciepłe rodzi się życiowość dla drugiego człowieka! Postępujmy, jak dzieci światłości!

Takie orędzie płynie z blasku Bożego Narodzenia – i takie niech będą nasze życzenia świąteczne!

ks. JAN ZAJĄC
kapelan ze Śnieżnicy

Zagórzanie na Limanowskiej Słazie

*Hej przekożoł nom Papiież, kiejsi swoje myśli
Ze ni ma narodu, bez łojców tradycji.
Hej, z pradziada na dziada, a z łojców na dzieci
Niech ta naska nuta daleko w świat leci.*

Takim wspólnie wyśpiewanym przestaniem zakończyła się w niedzielę, 9 listopada, jubileuszowa, 40. Limanowska Słaza – święto rodzimego folkloru. W zmaganiach konkursowych wzięty udział grupy i soliści reprezentujący gminę Mszana Dolna.

Najwyżej spośród przedstawicieli naszej gminy oceniony został Zespół Regionalny Kasinianie – Zagórzanie.

– Zespół Kasinianie – Zagórzanie z Kasiny Wielkiej podczas przeglądów konkursowych zaprezentował program „U młodego pana w chołpie z rana” – opowiada Andrzej Ciężadlik, prezes Stowarzyszenia Rozwoju i Odnowy Wsi Kasina Wielka, członek zespołu. – Bardzo miło nam poinformować, że program oceniono bardzo wysoko i wraz z zespołami z Przyszowej i Sadku Kostrzy zostaliśmy laureatami I miejsca. Takie samo miejsce przyznano także kapeli naszego zespołu w składzie: Adam Rusnarczyk – prym, Mateusz Rusnarczyk – sekund, Andrzej Ciężadlik – bas, która wzięła udział w konkursie muzyki ludowych. Zespół Kasinianie – Zagórzanie wyróżniono także zaproszeniem do udziału w niedzielnym koncercie finałowym. Razem z Przyszowianami, Gorcami i Limanowianami daliśmy wspólny występ, owacyjnie przyjęty przez publiczność, wypełniającą po brzegi salę widowiskową Limanowskiego Domu Kultury.

Komisja konkursowa przyznała również nagrody innym zespołom z terenu gminy:

- w kategorii: zespoły regionalne – młodzież – III miejsce i nagrodę pieniężną w wysokości 300 zł otrzymał zespół

regionalny Rabianie z Raby Niżnej za program „Na Matkę Boską Zielną”;

- w kategorii: grupy regionalne III miejsce i nagrodę pieniężną w wysokości 200 zł przyznano paniom z Koła Gospodyń Wiejskich z Olszówki za program „Ograbek”;
- w kategorii: muzyki ludowe
- dorośli: wyróżnienie i statuetkę pamiątkową otrzymała muzyka Olszowianie z Olszówki i Muzyka spod Gorców również z Olszówki;
- młodzież: I miejsce i nagrodę rzeczową oraz statuetkę pamiątkową przyznano muzyce Mali Łostowianie z Łostówki; II miejsce statuetkę pamiątkową oraz nagrodę rzeczową otrzymała muzyka Rabianie I;
- dzieci: II miejsce, statuetkę pamiątkową i nagrodę rzeczową otrzymała muzyka Rabianie II z Raby Niżnej;
- w kategorii: instrumentalisci ludowi dorośli: w grupie gry na skrzypcach I miejsce i nagrodę pieniężną 150 zł otrzymał Tobiasz Krzysztof z Mszany Górnej, którego również zakwalifikowano na 49. Ogólnopolski Konkurs Gawędziarzy, Instrumentalistów, Drużbów i Starostów Weselnych „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej;
- w kategorii: śpiew solowy dzieci: III miejsce i nagrodę rzeczową przyznano Karolinie Kraus z Olszówki;
- w kategorii: gawędziarze młodzież: II miejsce, statuetkę pamiątkową i nagrodę rzeczową otrzymała Maria Kowal z Raby Niżnej.

Wszystkie występy sympatycy folkloru mogli oglądać online za pośrednictwem lokalnych portali internetowych.

Wyjazd Zespołu Regionalnego Kasinianie – Zagórzanie na Festiwal odbył się w ramach realizacji zadania publicznego na 2014 rok z zakresu kultury, a był możliwy dzięki finansowemu wsparciu gminy Mszana Dolna, uzyskanemu w drodze dotacji.

ELŻBIETA CIĘŻADLIK, MAGDA POLAŃSKA

foto. Elżbieta Ciężadlik, www.limanowa.in

Z kronik parafialnych

Kwity nie do wyrzucenia

Podczas kolejnego „odwiedzania” parafialnych archiwaliów, zaglądnęmy do nowej parafii mszańskiej – Miłosierdzia Bożego. Szykowny, nowy kościół, ostatnio z pięknie urządzonym otoczeniem, doskonale wkomponował się w krajobraz miejskiej zabudowy, otoczonej górami.

Trudno w parafii doszukiwać się jakiejś kroniki ze starymi, pożółkłymi kartami. Proboszcz – ks. dr Tadeusz Mrowiec prowadzi mnie do kancelarii i pokazuje szafę z kilkoma regałami pełnymi segregatorów. To jeszcze dzieło jego poprzednika ks. Stanisława Parzygnata, który organizował nową parafię i wybudował kościół.

Zaglądam do kolejnych segregatorów, zaczynających się od roku 1992. Wielkie w nich bogactwo wszelkich dokumentów: dekrety Kurii Metropolitalnej w Krakowie o erygowaniu nowej parafii, o podziale terenu, o mianowaniu proboszcza i wikariusza, potem różne dokumenty urzędów cywilnych, innych instytucji, aż wreszcie te ważne dla codziennego życia parafii – ogłoszenia parafialne. Wśród tych ostatnich także plakaty, wywieszki, listy do parafian i życzenia świąteczne, zaproszenia i podziękowania. Można siedzieć tak godzinami, co rusz napotykając na ciekawe wiadomości. Osobną sprawą i wielkim bogactwem są fotografie i wycinki z prasy. Rok za rokiem, jedno dzieło po drugim, jedna uroczystość, a później kolejna i następna – czyli panorama życia nowej parafii. Trudno tu coś wybrać i uznać, że to ważniejsze, a tamto zaś nie tak bardzo. Zapewne i tak trzeba na to kiedyś popatrzeć, ale uznałem, że teraz to nie moja rola.

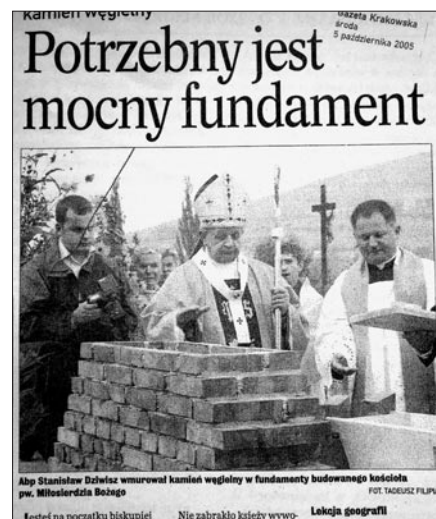
Wybrałem po prostu spośród wielu zdjęć – tych kilka, które proponuję

do druku. Są one z wyraźnie zakreślonego okresu 10 lat.

Na zakończenie – przypomina mi się z dawnych czasów seminaryjnych wykład na temat archiwistyki. Mówiono nam, żeby nie lekceważyć żadnych zapisków, druków mających związek z życiem, które chcemy (lub ktoś będzie chciał) potem opisać. – Każdy taki skrawek papieru: bilet kolejowy, kwitek ze sklepu (wtedy jeszcze nie było paragonów ani faktur!), kartka z życzeniami, które to rzeczy machinalnie wyrzucamy do kosza – po jakimś czasie są już cennym dokumentem. I mogą się przydać!

KS. JAN ZAJĄC

Jesienny festyn smaku i piosenki biesiadnej

Kościół Gospodyń z Kasinki Małej, 18 października, zorganizowało „Jesienny festyn smaku i piosenki biesiadnej”. Był on efektem jednego z działań realizowanych przez kasinczańskie panie w ramach projektu „Tradycyjna kuchnia i ludowe przyśpiewki gwarancją dobrej zabawy”, na który nowo powstała i jeszcze niesformalizowana organizacja otrzymała dotację z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich – Małopolska Lokalnie.

Opiekunem projektu ze strony operatora jest Fundacja Sztuki, Przygody i Przyjemności ARTS z Myślenic. Dzięki tym funduszom panie mają już stronę internetową, kuchenkę elektryczno-gazową oraz nabyły nowe umiejętności poprzez szkolenia gastronomiczne i z zakresu żywienia.

Popis swoich talentów kulinarnych dały gospodynie podczas uroczystości. Wszystko, co znalazło się na stołach

i czym częstowano gości, wykonały własnoręcznie z produktów pochodzących wyłącznie z Kasinki Małej. Nie spodzianką dla wszystkich gości Festiwalu była scenka z życia codziennego rodziny wiejskiej, brawurowo przedstawiona przez kasinczańskich gospodarzy: Annę i Stanisława Cieżów oraz przedstawicieli najmłodszego pokolenia: Patrycję Cież i Kamila Cieżaka. Biesiadującym przygrywali wychowankowie Szkoły Podstawowej Nr 2 w Kasince Małej wraz ze swoją nauczycielką Małgorzatą Jędrysek oraz Kazimierz Karcz.

Dzięki włożonemu wysiłkowi w przygotowanie uroczystości biesiadnikom towarzyszyła wspaniała atmosfera, humor, śpiew, a degustacja wypieków i rzadko spotykanych regionalnych potraw była ucztą dla podniebienia i oczu.

Organizatorki Festynu podziękowały za przybycie ks. proboszczowi Józefowi Maciążce, dzięki któremu Kościół ma swoją

siedzibę, oraz ks. Konradowi Koziółowi; paniom – Józefie Żądło i Marii Grzędzie, które przed laty działały w pierwszym kasinczańskim KGW. Swoją obecnością zaszczytili uroczystość również: Bolesław Żaba – wójt Mszany Dolnej, radni gminy i powiatowi, sołtys wsi – Helena Kania, a także wielu znamienitych gości, którzy swój udział w Festynie uwiecznili wpisem w „Księdze gości”.

Członkowie KGW gościli też w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej, gdzie przedstawili społeczności szkoły scenkę z życia mieszkańców wsi. Dzięki inscenizacji zgromadzeni mieli okazję poznać ludowe zwyczaje. Dekoracja, stroje i gwara pozwoliły cofnąć się w czasie. Przedstawienie wyreżyserowane przez Annę Cież wywołało ogromny aplauz zgromadzonych w sali uczniów i nauczycieli. Wspólnie śpiewano też ludowe przyśpiewki, do których przygrywali uczniowie Gimnazjum.

Przy słodkim poczęstunku i kawie dyrektor Anna Piwowarska i wicedyrektor Krystyna Rutkowska-Topinek wraz z kasinczańskimi gospodyniami snuły ciekawe pomysły na dalszą współpracę między Kołem Gospodyń a miejscową szkołą.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych do redakcji)

Praca, zabawa i odpoczynek...

O tym, jak Zagórzanie dawniej świętowali zakończenie prac gospodarskich

Czym tak naprawdę jest praca i do czego jest ona potrzebna w życiu człowieka. Według encyklopedii, jest to celowe działanie człowieka, prowadzące do wytworzenia dóbr materialnych lub kulturalnych. Praca to ludzka forma działania, odróżniająca nas od zwierząt. Praca – to słowo, które bardzo wiele znaczy, a na przestrzeni wieków urosło do rangi filozofii, motta i symbolu potrzebnego do przeżycia i zachowania się gatunku ludzkiego i postępu gospodarczego.

Z początkiem powstania życia na ziemi praca polegała na zbieraniu ziół, owoców i polowaniu oraz zbudowaniu sobie dachu nad głową. To wystarczało do życia i wychowania potomstwa. Nikt nie gonił za pieniądzem, bo go po prostu nie było. W końcu człowiek opanował żywioły i surowce naturalne. W miarę upływu czasu i postępu nastąpił podział na specjalizacje, a ogólne warunki i postęp techniczny zmusiły ludzkość do wąskiej specjalizacji, czyli poświęcenia się tylko jednemu celowi. Dlatego zbieranie żywności już nie wystarczało, potrzebne były narzędzia do zbudowania osad ludzkich i zaspokojenia wzrastającego poziomu życia. Parę wieków później człowiek za niezbędne uważał już bardzo wiele rzeczy w swych murowanych domach i mieszkaniach. Nie umiałby przeżyć kilku dni bez nowych mebli, nowego auta czy też nowych ubrań, TV, telefonu, internetu itp. Świat tak poszedł do przodu, że dzisiaj nie wystarczy tylko pracować, ale należy harować od rana do nocy, by mieć więcej i więcej pieniędzy, by być lepszym od sąsiada. Każdy człowiek stworzony jest do pracy i dbania o utrzy-

manie swojej rodziny, ale nie może zapominać o odpoczynku i zabawie po ciężkiej pracy. Jakże aktualne jest dzisiaj powiedzenie „bez pracy nie ma kołaczy” – bez pracy człowiek źle by się czuł, jego życie nie miałoby żadnego sensu, nie byłoby rozwoju społecznego ani też gospodarczego. Praca pozwala podnosić poziom naszego życia, daje poczucie obowiązku, bezpieczeństwa, uczy życia we wspólnocie, a praca na rzecz swojej miejscowości wzbogaca życie własne i rodziny. Wszystkie reguły i zasady wypracowane były przez wieki istnienia życia na ziemi. Przez wieki tworzyła się nasza kultura, zwyczaje, tradycja i dorobek materialny. Bogatsi o te doświadczenia możemy dzisiaj powiedzieć, że jest czas na pracę, zadbanie o naszą rodzinę, ale jest też czas na odpoczynek i zabawę, i dopiero połączone wszystkie te elementy sprawiają, że żyjemy po Bożemu.

Niejednego dzisiaj nurtuje pytanie, jak w takim razie żyli nasi przodkowie, którzy nie mieli takich środków tech-

nicznych ani też bytowych. Zastanawiamy się, jak dawniej starsi i młodzież spędzali wolny czas, jak się bawiono, itp. Z przekazów ustnych, zachowanych z pokolenia na pokolenie i materiałów pisanych, wiadomo, że, mimo iż nie było wielu udogodnień, jakie dzisiaj mamy (prądu, dróg, kolei, lotnictwa, tak rozwiniętego przemysłu motoryzacyjnego, telefonizacji i wielu innych), ludzie żyli skromniej, jednak byli prawdopodobnie nie mniej szczęśliwi, albo nawet bardziej jak my dzisiaj. W miarę swoich potrzeb zagospodarowywano czas wolny, aby spędzić go ku pożytkowi własnemu i swoich rodzin. Wiemy, że życie pod każdym względem było... logiczne. Organizowano tak pracę, aby przynosiła ona odpowiednie korzyści, ale nie zapomniano o odpoczynku i zabawie. Okazji było w ciągu 12 miesięcy wiele, co pokazuje nam rok obrzędowy, a także zachowane tradycje i wierzenia.

Sąsiedzi w wolnych chwilach, wieczorami odwiedzali się, a młodzi chłopcy i kawalerka począwszy od sobotnich

Dożynki gminne Kasina Wielka 1978 r. FOT. ZE ZBIORÓW WŁASNYCH AUTORA

i niedzielnych wieczorów majowych do późnej jesieni przechadzali się po drogach, śpiewając. Powszechnie nazywano ich baciarami. Idąc po wiosce, wzbudzali zainteresowanie dziewcząt, które, słuchając pieśni, wypatrywały wśród nich przyszłych ukochanych. Takich grup było czasem kilka. Współzawodniczyły ze sobą, popisując się swoim śpiewem. Niejednokrotnie dochodziło pomiędzy tymi grupami do sprzeczek i wręcz porachunków, a jak zwykle chodziło o względy dziewcząt. Wielokrotnie jednak taka wspólna „baciarka” kończyła się wspólną zabawą u któregoś z gospodarzy. Można śmiało powiedzieć, że dzięki tej tradycji wiele ciekawych pieśni i piosenek przetrwało do dziś, szkoda tylko, że wykonywane są one sporadycznie tylko przez zespoły regionalne. Jeżeli był to śpiew ładny i w dodatku na głosy, budził podziw nie tylko młodych dziewcząt, ale wszystkich mieszkańców danego przysiółka – wioski. Natomiast wszelkie fałszy i niedociągnięcia sprawiały, że mieszkańcy zamykali okna, aby głos nie dolatywał do izby. Śpiewano różne pieśni zasłyszane od ojców, dziadków czy sąsiadów, które krążyły po wioskach i okolicy. Melodie te powszechnie znano, ponieważ były grane przez miejscowych muzyków. Śpiewano również pieśni i melodie wykonywane tylko na tym terenie, które miały swoją charakterystyczną melodię, swoją manierę wykonawczą. Z biegiem czasu i migracji ludności, a także spotkania się na jarmarkach i w karczmach wykonywane były również melodie zasłyszane lub przyniesione z innych terenów. Mężczyźni powracający z wojen oprócz bagażu doświadczeń i wspomnień przynosili również zasłyszane i wyuczone piosenki i melodie. Wzbogacało to repertuar śpiewaków, ale budziło również podziw słuchających. Dostosowana do swoich potrzeb i wykonywana według własnych manier melodia funkcjonowała i rozpowszechniała się w danym środowisku. Wiele pieśni i melodii z biegiem czasu przyjęło się w poszczególnych regionach i uważano je jako swoje, lecz śpiewano je w różnych odmianach melodycznych a czasem i słownych. Ta sama pieśń śpiewana w różnych odmianach stanowiła o bogactwie kultury tego regionu i mo-

FOT. JAN ZAJĄC

Po żniwach tzw. „kopinioki” – „mędle”

żna powiedzieć, że aktualne jest do dzisiaj powiedzenie „Co wieś to inna pieśń”.

Ograbek

Każdy pretekst do zabawy był dobry, a służyły temu zwłaszcza zakończone prace polowe, gospodarskie czy też inne okazje jak święta, imieniny itp. Takim pretekstem był niewątpliwie ograbek – obzynek – zwyczaj związany ze żniwami. Dawniej w różnym czasie rolnicy kończyli żniwa: a to nie miał kto żąć, albo zboże gdzieś tam pod lasem jeszcze nie dojrzało. Bywało i tak, że w danym dniu całego kawałka nie dało się skosić. Wtedy sąsiedzi, wiedząc o tym, dogadywali się i samym wieczorem całą grupą kończyli żąć ostatni kawałek. Robili ze snopka skromny ograbek, ubierali go kwiatami i różnego rodzaju ziołami, czasem wstążkami z bibuły, a następnie ze śpiewem szli do gospodarza, któremu zrobili ograbek. A że wszystko było wcześniej umówione, czekali na nich muzykanci (muzykant, był to zazwyczaj skrzypek lub skrzypek i basista, a czasem cała muzyka w składzie prym, sekund, basy), którzy przygrywali do śpiewu w czasie korowodu, jaki tworzyli żęncy. Muzyka ta przygrywała również później do zabawy, jaką z tej okazji szanujący się gospodarz urządzał. Wieńce te były bardziej lub mniej ozdobne. Jak żęncy szli do dworu lub bogatego gazdy, to wszyscy wcześniej się przygotowywali, a gospodynie wiły piękne wieńce dożynekowe, przybierając je kwiatami wykonanymi z bi-

buły oraz wstążkami z bibuły, a także kogutkami wykonanymi z owczego sera. Kiedy „obzynek” urządzano zwykłemu gaździce, to był to prosty snopek ubierany kwiatkami i różnym zieleciem, które można było znaleźć w polu i taki przekazywano gospodarzom, śpiewając przy tym przyśpiewki dożynekowe. Wieńce niosła tzw. „przodownica”, czyli dziewczyna wybrana spośród kobiet, które żęły ostatnie kłosa zboża. Za nią tworzył się orszak, który prowadziła muzyka. Żęncy często śpiewali między innymi:

*Zezony my łowies zezony, zezony,
Teros se bedziemy krakowiaka ciony.
Niesiemy se wionek z zyta i pszenicy,
Wszystkie my pumogły nasy przodownicy.*

Należy powiedzieć, że nic nie działało się samoistnie. Taki ograbek, obzynek był wcześniej przygotowywany przez sąsiadów, którzy wraz z innymi umawiali się na zżęcie ostatniego kawałka zboża. Wiedzieli również, że gospodarz przyjmie ich i za wykonaną pracę oraz przyśpiewki wpuści ich do izby, poczęstuje jadem i piciem, a także pozwoli pohulać do białego rana.

Zwyczaj ten u górali zagórzańskich bardzo znany, kultywowany przez mieszkańców i szanowany przez tych, których dotyczył, kultywowany był jeszcze w latach 60.-70. ubiegłego stulecia, dzisiaj sporadycznie tylko przez zespoły regionalne.

Oskubek

Okazją do zabawy było również skubanie pierza – tzw. „oskubek”. Skuba-

FOT. ZE ZBIORÓW WŁASNYCH AUTORA

Koszenie zboża lata 60-70, XX w.

nie pierza zazwyczaj odbywało się porą zimową, kiedy gospodynie miały więcej czasu, bo nie musiały wykonywać prac polowych. Schodziły się wtedy wieczorami na zaproszenie gospodyni i pomagały skubać pierze, które zgromadziła przez całe lato, by robić z nich pierzyny i poduszki, które w wianie dawane były córkom, kiedy wychodziły za mąż. Sąsiadki nawzajem w zimowe wieczory pomagały jedna drugiej w tych czynnościach, traktując to jako pomoc sąsiedzką, a zarazem możliwość wspólnego spotkania się, co stanowiło w tamtych czasach niemałą rozrywkę. W czasie takich spotkań można było dowiedzieć się wielu ciekawych rzeczy z życia wioski i sąsiadów, czyli można było poplotkować, a także powspominać i pośpiewać różnego rodzaju pieśni i piosenki, umilając sobie czas w długie zimowe wieczory. Według opowiadań starszych mieszkańców naszego regionu, mężczyźni również przy tej okazji spotykali się, zajmując miejsce gdzieś w kącie, i wspominali przebyte wojny i miejsca, które podczas wypraw zobaczyli, mówili o sprawach dnia codziennego, ale także opowiadali legendy krążące w środowisku, między innymi o topieli-

cach, boginkach i strachach, co wśród zebranych, a przede wszystkim w dzieciach i młodzieży stwarzało atmosferę napięcia i strachu. Na zakończenie takich prac zazwyczaj gospodyni urządzała dla skubiących poczęstunek i zabawę, na której również i starsi się bawili.

Młocka

Okazją do zabawy po skończonej pracy była młocka, którą wykonywano w okresie zimowym. Mężczyźni, po uporządkowaniu dobytku, całymi dniami zajmowali się młocką zboża zebranego ze swoich pól. Prace te trwały przez całą zimę aż do Świąt Wielkanocnych w zależności, jakie duże zbiory posiadał gospodarz, a także, ile rąk do pracy było w danym gospodarstwie. Młocka odbywała się za pomocą cepów, a u bogatszych gospodarzy już w okresie przedwojennym za pomocą maszyny ręcznej, czyli maszyny ciągnionej pasami i za pomocą korby przez kilku chłopów. Przy pomocy cepów gospodarze radzili sobie właściwie sami. Przy młóceniu niejednokrotnie pomagały kobiety, które czasem lepiej umiały młócić cepami niż niejeden mężczyzna. Do młócenia cepami trzeba było być trochę muzykalnym, bo przy młóceniu w czwórkę należało tak wybijać rytm, aby jeden drugiemu nie przeszkadzał. Gospodarz przed rozpoczęciem młocki zawsze najpierw wystukiwał tempo, a potem włączali się kolejni młocarze. Tak trwało to przez całą zimę, a różne rytmy, w różnych gospodarstwach rozchodziły się po całej wiosce i okolicy. Jeżeli młockarzy było dwóch, to słychać było szybki rytm raz, dwa, raz dwa (puk, puk) w takim jak tańczone polki i krakowiaki, jeżeli trzech, to rytm był na trzy czwarte (raz, dwa, trzy) w rytmie walca, natomiast jeżeli czterech, to słychać było równy rytm marszowy (raz, dwa, trzy, cztery). Można powiedzieć, że w czasie młocki w wioskach rozbrzmiewała różnego rodzaju muzyka, przy której można było nawet tańczyć. W pracach tych, a zwłaszcza przy młóceniu maszyną była potrzebna pomoc sąsiedzka, bo do maszyny potrzebna była ośmiu, dziesięciu chłopów. Toteż sąsiedzi jeden drugiemu chętnie pomagali, a czasem zmuszeni byli do odrobku. Młocka maszyną nie

była lekką pracą, ale w związku z tym, że trwała ona dość długo, to nikt za bardzo się nie przemęczał. Maszynę ciągnęło czterech chłopów za korby, a dwóch innych pomagało im specjalnymi sznurami. Jeden zadawał zboże do maszyny, a jeszcze inny odgarniał wymłócone zboże i słomę. Było ono przesiewane przez różnego rodzaju sita zwane „przetakami” lub „czyniokami”, za pomocą których oddzielano zboże od plew. Te czynności wykonywały kobiety. Przy tak ciężkiej pracy gospodyni zawsze szykowała jedzenie, a zwłaszcza obiad, gdzie z jednej miski wszyscy się posilali. Na obiad przeważnie podawano krupy z grochem, krupy ze stoniną, czasem rosół ze sztuką mięsa (stuka mięsa), ale to było raczej u bogatszych gospodarzy. W ten sposób życie na wsi w okresie zimowym było wypełnione pracą, ale także czasem odpoczynku przed zbliżającą się wiosną i odradzeniem życia. Tak jak zamierała przyroda, tak również życie porą zimową na wsi było wolniejsze i nastawał czas oczekiwania na nowe. Wieczorami gospodarze schodzili się w jednym z domów i opowiadali swoje przeżycia i ciekawostki wojenne, a także zasłyszane na jarmarkach i w karczmie. Zdarzało się, że niektórzy byli na wojnach czy też chodzili za pracą jak na tamte czasy dość daleko, bo do Wiednia i okolic Moraw, a także do Budy czy Pesztu (Budapeszt – Węgry), toteż mieli różne wspomnienia i przeżycia, których pozostali słuchali z zaciekawieniem. Do karczmy chodzili

FOT. ZE ZBIORÓW WŁASNYCH AUTORA

Zapręg wotów Kasina Wielka lata 60 XX w.

gospodarze, którzy mieli za co wypić, lub handlarze bydłem. Inni zachodzili w sporadycznych przypadkach, jak potrzebowali artykułów, które można było kupić tylko u Żyda. Można powiedzieć, że życie na wsi i praca to pewien rytuał, który powtarzany był każdego roku. Z chwilą wprowadzania postępu w pracach gospodarczych i polowych rytuał ten zmieniał się, a z czasem, z przykrością należy stwierdzić, że całkowicie zanikł, a pamiętany jest jeszcze tylko przez starszych mieszkańców. Wielki postęp techniczny, radio, telewizja i telefon spowodowały, że wiadomość przekazywana jest z najdalej odległych zakątków świata w ciągu kilku sekund. Taki pęd życia wzmaga wśród mieszkańców zagonienie, brak zastanowienia się i refleksji, brak czasu na wiele ważnych spraw rodzinnych i ludzkich. Sąsiedzi nie mają czasu dla siebie, wszystkie domy ogrodzone. Wśród ludzi nastąpiła zazdrość, chciwość i nieumiejętność życia w sąsiedztwie, co sprowadza się do tego, że „każdy sobie rzepkę skrobie”. A jakże cenne były to zwyczaje i zachowania, których Zagórzanie do niedawna przestrzegali i stosowali, między innymi:

– Przed wyjazdem do pracy w pole zawsze batem robili znak krzyża przed wołami czy też końmi, żegnali się znakiem krzyża odmawiając po cichu krótką modlitwę i wtedy dopiero mogli wyruszyć w drogę.

– Ponieważ bydło było wielkim bogactwem tutejszych rolników, toteż je szanowano. Traktowano jako dar od Boga, nigdy nie zostało ono przeciążone pracą. Był czas, aby dać odpocząć pod czas prac polowych i po ich wykonaniu. Gospodarz najpierw zadbał o zwierzyńnię, a dopiero potem o siebie. Ten szacunek do zwierząt przejawiał się też w inny sposób. Gdy gospodarz zapytany przez znajomych, czy to twój wół czy koń, zawsze odpowiadał „Nojprzód Boski”. W ten sposób podkreślał, że wszystko zależy od Boga, a potem dopiero od niego samego. Dlatego bardzo ważnym powiedzeniem wśród tutejszych ludzi było „Bez Boga ani do progą” czy „Bez woli Boskiej to nawet włos z głowy nie spadnie”.

– Należy podkreślić, że wszelkie prace zaczynały się od modlitwy i znaku krzyża. Gdy rolnik zaczynał siać zboże, to dwa pierwsze ruchy robił na krzyż, aby wszystko się szczęściło.

– Po pierwszej orce gospodarz i bydło było oblewane wodą, aby zmyć z nich wszystkie uroki, jakie rzucone zostały podczas pierwszej orki.

– Pierwsze ruchy sierpem czy też kosą gospodarz zaczynał od znaku krzyża. Wtedy wszystko się darzyło i jak mawiano „Pan Bóg Błogosławił”.

Na Świętego Andrzeja

Wierzenia, wróżby to nieodłączny atrybut ludu wiejskiego. Przejawiał się, można powiedzieć, na każdym kroku jego codziennego życia. Tradycje te przekazywane były z pokolenia na pokolenie i przetrwały wieki, zarówno te pogańskie, jak i te chrześcijańskie. A tak jak już wspominałem, część wierzeń i obrzędów pogańskich przejął kościół katolicki, wprowadzając je do swojego rytuału i uznając dzisiaj za swoje.

Wróżby również wrosły w pejzaż wiejski i dzisiaj już może rzadko, ale stosuje się je zwłaszcza w tzw. andrzejki, obchodzone 30 listopada. Na wsi imieniny św. Andrzeja obchodzono bar-

dzo hucznie pewnie z różnych względów, ale przede wszystkim była to okazja do zorganizowania zabawy przed Adwentem – czyli czasem oczekiwania na przyjście Pana Jezusa. U Zagórzan święto to było dawniej dość powszechne i obchodzone przez mieszkańców można powiedzieć całkiem wesoło i uroczyście. Tak jak i przy okazji innych zabaw zbierano się na osiedlu u jednego z gospodarzy, który dysponował odpowiednią izbą i miał chęć przyjmując gości. I niekoniecznie musiał to być Andrzej. W czasie zabawy młodzi wnosili do izby wiadro z zimną wodą, cebrzyk lub dzieżę, rozgrzany wosk i każda z panienek, podchodząc łała wosk albo przez klucz od drzwi albo przez obrączkę mężatki. Wosk wlany na zimną wodę szybko zastygał i tworzył różnego rodzaju figury, które odczytywano do światła, rzucając cień na ścianę lub bezpośrednio odczytując znaki. Młodzi byli bardzo ciekawi, co też z tych wróżb jest im pisane, toteż słuchano ich z ciekawością. Panienki na wydaniu chciały usłyszeć, która z nich niedługo wyjdzie za mąż. Kawalerowie byli ciekawi, który się ożeni, jaki będzie ten następny rok. Zawsze wśród starszych znalazł się ktoś, kto potrafił odczytać wróżby, a jeżeli to była osoba znająca innych, mogła naopowiadać różne rzeczy, które zadawałały wróżących. Po wróżbach zazwyczaj urządzano zabawę, która nie mogła trwać dłużej niż do północy. Potem następował nowy okres, a mianowicie Adwent, który wyznaczał nowy rytm życia mieszkańców wiosek i miast.

Te wierzenia i zachowania ludzi towarzyszyły im w ciągu całego roku podczas pracy, odpoczynku i zabawy. Życie było tak zaplanowane, że był czas na pracę, modlitwę, a przede wszystkim dla rodziny i sąsiadów, co z perspektywy naszej rzeczywistości było bardzo piękne i tworzyło harmonię. Dzisiaj tego czasu brakuje nam na wszystko. Nie mamy go dla rodziny, znajomych i sąsiadów. Gonimy za mamoną, nie znajdując chwili na najważniejsze – refleksję, zastanowienie się nad swoim życiem. Czy wiemy, dokąd i po co się tak spieszymy?

PIOTR LULEK

FOT. ZE ZBIORÓW WLASNYCH AUTORA

Lanie wosku w andrzejki w wykonaniu członkiń zespołu regionalnego „Kasinianie Zagórzanie”

Wysłannicy Inków

Trzech znakomitych muzyków: Mirko Fernandez Sanchez, Rafael Alvaro Alvarado, Maciej Malec, gościło w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Matej. Nazwa zespołu, który tworzą – Kurakas – w języku Indian Ameryki Południowej znaczy Wysłannicy Inków.

Odpowiadając na zaproszenie nauczycielki muzyki – Elżbiety Strug, zaprezentowali oni muzykę, tradycję, historię, obyczaje, geografie i kulturę ludów Ameryki Łacińskiej. – *Ustyszeliśmy między innymi takie szlagiery jak: Cumbachero, Corazon Espinado, Mambo No 5, Chan Cha, Moliendo Cafe, Guantanamera, Camusa Negra, La Bamba, La Negra Tomasa, La Cucaracha* – opowiadają słuchacze. Oprócz wielu światowych przebojów uczniowie poznawali

także historię i budowę instrumentów, którymi posługiwali się muzycy. Wśród najciekawszych znalazły się: marakas – rodzaj grzechotki, zamponias – trzcinowa harmonijka, bombo – duży bęben z sarniej skóry.

Prezentacja i koncert urozmaicone były kilkakrotnym zaproszeniem chętnych gimnazjalistów do wspólnej zabawy, konkursów i gry na instrumentach.

Swoje umiejętności taneczne mogły również pokazać dziewczęta, które wraz z liderem zespołu wykonały popularną Makarenę. Skoczne rytmy przebojów Latino oraz oryginalne brzmienie egzotycznych instrumentów sprawiły, że program wzbudził w uczniach wiele emocji i był źródłem dobrej zabawy.

MAŁGORZATA ŁABUZ

Malują dźwiękiem

Krystian Kubowicz, młody wokalista z Kasiny Wielkiej otrzymał od wójta Mszany Dolnej nagrodę za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Wyróżnienie odebrał 27 października, podczas sesji Rady Gminy.

Wcześniej taką nagrodę otrzymała Claudia Kuczaj, również wokalistka, z Mszany Górnej.

Obydwoje młodzi i zdolni mieszkańcy gminy mają na swoim koncie sporo nagród i wyróżnień w różnych konkursach krajowych i międzynarodowych.

Claudia – zadziwia wszystkich, nie tylko niezwykłą jak na jej wiek barwą, świetną techniką śpiewu, ale zwykłą prostotą i dystansem wobec show-bizne-

su. Śpiewa dojrzałe i z ogromną pasją, wykazuje przy tym niespotykaną deter-

minację, nie bojąc się śpiewać nawet bardzo trudnych technicznie solówek. Swoje sukcesy buduje bez pośpiechu, bardzo ciężką pracą. Jej umiejętności potrafią niejednego zadziwić, zna dobrze m.in. technikę Complete Vocal Technique i potrafi zrobić z niej pożytek. Koncertuje solo oraz z zespołami: Kapela N. oraz Talitha Kum.

Krystian – to niezwykle utalentowany wokalista, uczeń Pracowni Muzycznej TRIOLKI w Rabce-Zdroju, nieustannie doskonalący swój warsztat wokalny; buduje własny repertuar, prezentuje się na wielu festiwalach krajowych i międzynarodowych. Jest wokalistą-solistą z bogatym już programem artystycznym, a także wokalistą renomowanego zespołu Triola. Jurorzy, oceniający jego występy, podkreślają niezwykłą interpretację utworów przez Krystiana, doskonały dobór repertuaru, tak w języku polskim, jak i w angielskim, obycie sceniczne i oczywiście bardzo dobry warsztat muzyczny. Jakby malował dźwiękiem.

MAGDA POLAŃSKA

Biblioteka poleca

Kto czyta, więcej wie

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Andrzej Maleszka Cień smoka. Magiczne Drzewo

Wartka akcja, niesamowite przygody i szalone pomysły trójki przyjaciół: Blubka, Gabi, Kukiego i gadającego psa Budyńnia. Od tej książki nie mogą się oderwać i dzieci, i dorośli! *Cień smoka. Magiczne Drzewo* to kolejna część popularnego cyklu autorstwa Andrzeja Maleszki. Nieostrożny czar wywołuje z głębin morskiego smoka i inne groźne stwory. Kuki postanawia je pokonać, ale najpierw musi zdobyć figurkę z Magicznego Drzewa. Jest ona nagrodą w konkursie tańca. Problem polega na tym, że Kuki nie umie tańczyć... Na jaki pomysł wpadnie grupa przyjaciół? Czy niezwykła figurka trafi w ręce dzieciaków i pomoże im zwyciężyć przybysza z podwodnego świata?

Powieść *Cień smoka. Magiczne Drzewo* – tak jak poprzednie przygody Kukiego i jego towarzyszy – toczy się w tempie gry komputerowej. Książka jest zabawna, zaskakująca, czasem nieco straszna. Ale pozbawiona przemocy i mówiąca o ważnych dla dzieci sprawach. Na podstawie *Magicznego Drzewa* Andrzej Maleszka stworzył znany na całym świecie cykl filmowy nagrodzony telewizyjnym Oscarem – Emmy Award.

DLA DOROSŁYCH

Katarzyna Michalak Przystań Julii

Opowieść o sile marzeń i o domu, który jest w nas. Trzeba go tylko odnaleźć.

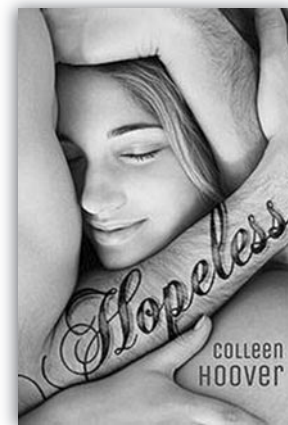
Przewrotny los połączył trzy kobiety mieszkające przy uliczce Leśnych Dzwonków. Szczęście ma jednak to do siebie, że nie trwa długo, a przyszłość skrywa wiele niespodzianek, nie zawsze radosnych...

Julia postanowiła zacząć wszystko od nowa. Spakowała do samochodu dorobek całego życia i ruszyła przed siebie, byle dalej od rozczarowań i zdrady. Czuła, że mały domek w Bieszczadach może stać się jej bezpieczną przystanią, nie wiedziała jednak, co ją czeka na końcu drogi. Gosia i Kamila, przyjaciółki Julii z Milanówki, muszą zmierzyć się z mroczną tajemnicą, przez którą już utraciły najbliższą im osobę. Łukasz zostaje wciągnięty w niebezpieczną grę. W tej grze stawką jest życie kogoś, kogo kocha. Jeden błąd i nadzieja znów zmieni się w rozpacz.

Czy dla Gosi, Kamili i Julii znów zaświeci słońce? Czy odnajdą bezpieczną przystań? I czy los okaże się wreszcie łaskawy?

Przystań Julii to ostatni tom z "serii kwiatowej" Katarzyny Michalak, autorki, którą pokochały polskie czytelniczki. Jeżeli chcecie poznać wcześniejsze losy mieszkanek ulicy Leśnych Dzwonków, przeczytajcie poprzednie powieści z serii: *Ogród Kamili* i *Zacisze Gosi*.

DLA DZIECI

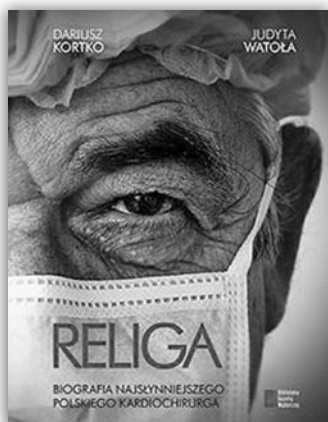

Colleen Hoover Hopeless

Z czasem odkrycie prawdy może odebrać nadzieję szybciej niż wiara w kłamstwa. To właśnie uświadamia sobie siedemnastoletnia Sky, kiedy spotyka Deana Holdera. Chłopak dorównuje jej złą reputacją i wzbudza w niej emocje, jakich wcześniej nie znała. W jego obecności Sky odczuwa strach i fascynację, ożywają wspomnienia, o których wolałaby zapomnieć. Dziewczyna próbuje trzymać się na dystans – wie, że Holder oznacza jedno: kłopoty. On natomiast chce dowiedzieć się o niej jak najwięcej. Gdy Sky poznaje Deana bliżej, odkrywa, że nie jest on tym, za kogo go uważała, i że zna ją lepiej, niż ona sama siebie. Od tego momentu życie Sky niepowrotnie się zmienia.

DLA WSZYSTKICH

Dariusz Kortko, Judyta Watoła **Religa. Biografia najstynniejszego polskiego kardiochirurga**

„To był święty człowiek” – mówią pacjenci. Lekarze dopowiedzą, że miał do chorych świętą cierpliwość. Odważny, bezkompromisowy. Opowieść o człowieku, który zmienił polską medycynę.

Książkę *Religa. Biografia najstynniejszego polskiego kardiochirurga* napisali Judyta Watoła i Dariusz Kortko, dziennikarze ze Śląska, którzy poznali profesora osobiście. Z biografii wyłania się obraz człowieka pełnego wiary we własne możliwości, bezpośredniego, szczerego i pogodnego. Lubił śpiewać przy operacji, choć fałszował. Był ufny, ale też stanowczy, za swoimi pracownikami stawał murem. Chętnie dzielił się wiedzą, umożliwiał awans. Dziś na pewno nie zniósłby, gdyby mu ktoś stawiał pomnik z cnót. „Z góry ostrzegamy tych, dla których nie do przyjęcia jest obraz profesora, który za dużo pije, pali jak smok, klnie jak szewc, bywa niesprawiedliwy, wymaga za dużo, narzuca mordercze tempo, słucha złych podszeptów, bywa próżny...” – wyjaśniają autorzy. „Jesteśmy przekonani, że człowiek z bagażem wad jest bardziej prawdziwy. A im bardziej prawdziwy, tym obraz lepszy.” *Książka Religa. Biografia najstynniejszego polskiego kardiochirurga* właśnie taki jego obraz przedstawia.

Wybór za www.merlin.pl
ELŻBIETA CIĘŻADLIK

Śladami Łokietka

Jaskinia Łokietka, Maczuga Herkulesa, zamek w Pieskowej Skale to tylko niektóre z atrakcji, jakie zobaczyli uczniowie klas 4-6 Szkoły Podstawowej w Lubomierzu, uczestnicy wycieczki do Ojcowa.

24 września grupa 50 uczniów i pięciu nauczycieli najpierw obejrzała Ekspozycję Przyrodniczą Ojcowskiego Parku.

– Zwiedzanie rozpoczęło się od pokazu filmu zrealizowanego w technologii 3D. Dowiedzieliśmy się, jak tworzyła się Dolina Prądnika od czasu górnej jury po czasy współczesne. Następnie przeszliśmy do sal wystawowych, po których oprowadzał nas lektor. W gablotach znajdowały się liczne eksponaty z obszaru Parku: m.in. wapienie, lessy, margle, gąbki, jeżowce, amonity, małże. Najbardziej podobaly nam się szczątki mamuta. Bardzo ciekawa okazała się rekonstrukcja jaskini. Tutaj wystuchaliśmy

historii zasiedlenia terenu obecnego Parku przez ludzi pierwotnych – relacjonują uczniowie.

Kolejnym celem zwiedzających była Jaskinia Łokietka.

– Po drodze mijaliśmy źródło miłości. Pani przewodnik wyjaśniła, że kto się napije wody z tego źródła z osobą ukochaną, będzie miał jej szczerą miłość do końca życia. Oczywiście każdy chciał się napić takiej wody, licząc, że to jemu właśnie sprawdzą się słowa legendy. Niedaleko źródła ujrzeliśmy dumnie stojącą Bramę Krakowską. W końcu dotarliśmy na miejsce i weszliśmy do jaskini liczącej 320 metrów długości. Szliśmy, zgodnie z legendą, śladami Władysława Łokietka, który ukrywał się tu przed królem czeskim Wacławem II.

Uczniowie zobaczyli m.in. Maczugę Herkulesa, zamek w Pieskowej Skale, Kaplicę na Wodzie.

ALEKSANDRA WĄCHAŁA, JESSIKA POTACZEK, ALICJA KOWALCZYK
Członkowie Samorządu Uczniowskiego

Z całego serca milion róż...

Apele, akademie, Oscarowe gale – gminne szkoły ciekawie uczęty 14 października Dzień Komisji Edukacji Narodowej, popularnie zwany Dniem Nauczyciela.

W Szkole Podstawowej w Łętowie odbył się z tej okazji okolicznościowy apel, na który przybyli zaproszeni goście: ks. proboszcz Zdzisław Sawka, ks. Jan Potopłak, emerytowani nauczyciele: Anna Mikołajczyk, Maria Murzyn, Barbara Trybus i emerytowana pracownica szkoły – Kazimiera Florek. Na początku głos zabrała dyrektor Krystyna Masłowicz, która powitała gości i złożyła życzenia pracownikom oświaty. Myślą przewodnią części artystycznej, wykonanej przez uczniów, towarzyszyło hasło: „Z całego serca milion róż...”. Uczniowie przygotowali uroczystość wzorowaną na gali rozdania Oscarów. Na czerwonym dywanie prezentowali się nauczyciele, odbierając przyznane im w różnych kategoriach statuetki.

Dzień Komisji Edukacji Narodowej świętowano także w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej, gdzie

odbyła się akademie przygotowana przez uczniów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum. Swoją wdzięczność za trud włożony w wychowanie, za dar nauki i przewodnictwo na trudnej drodze zdobywania wiedzy wyrazili w programie artystycznym. Zaprezentowali kilka utworów muzycznych, wierszy oraz hu-

morystycznych scenek z życia szkolnego, w których popisali się swoim kunsztem aktorskim. Po występie artystycznym nauczycielom rozdali kwiaty.

W Szkole Podstawowej w Łostówce z kolei 14 października odbyło się ślubowanie klas pierwszych. W uroczystości brali udział uczniowie, rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły, nie zbrakło też zaproszonych gości: Marii Farganus, sołtysa wsi, oraz Jana Chorągwickiego, przewodniczącego Rady Gminy Mszana Dolna. Pierwszoklasiści po części artystycznej, w której wykazali się znajomością swoich praw i obowiązków, złożyli uroczystą przysięgę i zostali pasowani na uczniów. Ponieważ ślubowanie odbyło się w Dniu Nauczyciela, nie mogło zabraknąć okolicznościowego akcentu. Główną atrakcją tej części akademii był pokaz mody nauczycielskiej, przygotowany przez szkolne kółko teatralne „Witamina”. Uczniowie zaskoczyli pedagogów pomysłowością i poczuciem humoru.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych przez szkoły)

Witaminowe ABC

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Lubomierzu wzięli udział w akcji „Mały chwyt poznaje i chroni świat”. Zdobytą wiedzę podzielili się z kolegami i koleżkami ze swojej szkoły.

W ramach edukacji przygotowali i przedstawili wszystkim uczniom lubomierskiej „jedynki” inscenizację „Jesiennie witaminy”, w której Pani Jesień z Deszczem, Wiatrem i Słońcem oraz pozostali bohaterowie podkreślili znaczenie zdrowego żywienia i konieczność propagowanie go w codziennym życiu. Aby dodatkowo zaakcentować znaczenie witamin w skarbach jesieni, dzieci z oddziału 0-6-latków zaprezentowały

„Owocowo-warzywną poleczkę”, gdzie w tany poszła śliweczka z pomidorem. Pamiętajmy o witaminowych dobro-

dziejstwach, jakie daje nam obecna pora roku!

K. KOLAWA, G. KOŁODZIEJCZYK

Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat!

Pod takim hasłem 29 listopada w Zespole Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej odbyło się kolejne spotkanie integracyjne dzieci niepełnosprawnych wraz z rodzinami z terenu powiatu limanowskiego, wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dobrej oraz uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w Kasinie Wielkiej.

W uroczystości wzięli udział: Jan Puchała – starosta limanowski, Bolesław Żaba – wójt Mszany Dolnej, Tadeusz Klimek – zastępca wójta Mszany Dolnej, Danuta Gąsior – dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dobrej, Adam Wrzecionek, Adam Fabia i Gabriel Rapta – radni wsi Kasina Wielka.

Spotkanie rozpoczęło wspólną modlitwą podczas mszy świętej, którą odprawił ks. Wiesław Maciaszek – proboszcz parafii Kasina Wielka. Oprawę liturgiczną eucharystii przygotowała schola Soli Deo.

Wszystkich zebranych gości powitała dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej – Janina Ziemianin. Dla wszystkich uczestników goście z SOSW w Dobrej zaprezentowali spektakl pt. „Calineczka”. Aktorzy zauroczyli widownię swoją grą oraz barwnymi strojami. Wysoki poziom prezentacji sztuki świadczy o wielkim zaangażowaniu i współpracy wszystkich pracowników tej placówki. Uczniowie ZPO Kasina Wielka wystąpili w przedstawieniu „Kot w butach”, które udało się przygotować wspólnie z opiekunem i rodzicami. W przerwie pomiędzy spektaklami zaprezentowały się cheerleaderki z kasińskiego gimnazjum. Wszystkie te starania zostały uwieńczone radością wymalowaną na twarzach uczestników spotkania. W podziękowaniu za miłość rodzicielską i codzienny ich trud dzieci zadedykowały swoim rodzicom pełne uczuć piosenki. W trakcie uroczystości wszystkim wrę-

czono upominki, przygotowane dzięki ofiarności sponsorów.

Nie zabrakło także pysznego obiadu i słodkich łakoci, które z wielkim zaangażowaniem przygotowali rodzice uczniów z Zespołu Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej. Spotkanie zakończyła wspólna zabawa i tańce, do których przygrywał po raz pierwszy szkolny zespół muzyczny. Zabawę przeplatano licznymi wróżbami andrzejkowymi.

– *Uroczystość miała na celu integrację dzieci, jak również wymianę doświadczeń między ich opiekunami – informują organizatorzy. – Tegoroczny bal udowodnił po raz kolejny, jak ważną rolę odgrywają takie spotkania dla rodzin dzieci z problemami niepełnosprawności. Wspólnie spędzony czas upłynął w bardzo radosnej i serdecznej atmosferze. Mamy nadzieję, że udało nam się wywołać uśmiech na twarzach dzieci i że spotkamy się znów za rok. Realizowaliśmy tę uroczystość w myśl nauczania Jana Pawła II: „Człowiek jest tyle wart, ile może dać drugiemu człowiekowi”. To święto, to pomysł kilku osób, ale z pewnością nie mógłby być zrealizowany, gdyby nie zrozumienie i ofiarność ludzi,*

dla których uśmiech dziecka jest największą nagrodą. Nie zabrakło przy jego organizacji wielu ludzi dobrego serca. Dziękujemy więc serdecznie wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do organizacji tej wyjątkowej uroczystości.

EWA ŚLAGA
HELENA WRZECIONEK
ANNA CYGAL MASULIK

Sponsorami tegorocznego spotkania byli:

Jan Puchała – starosta limanowski; Bolesław Żaba – wójt Mszany Dolnej; Zakłady Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego „Tymbark”; Firma „Bahlsen Sweet” z Jawornika; Sylwester, Władysław Cichórz – Zakłady mięsne w Dobrej; ks. Wiesław Maciaszek – proboszcz parafii Kasina Wielka; P. P. H. U. Rafał UCHACZ – Podtopień; Irena Hebda; Kółko Rolnicze w Kasinie Wielkiej – Adam Fabia; Katarzyna i Bolesław Jania – właściciele cukierni z Kasiny Wielkiej; Anna i Józef Wydra – właściciele Sklepu wielobranżowego z Kasiny Wielkiej; Zofia Dzieńto – Zakład Ubezpieczeń „UNIQA” w Mszanie Dolnej; Foto Majka z Mszany Dolnej; Marek Florczak Właściciel Zakładu Produkcji Mięsno-Wędliniarskiej z Podobina; Renata i Grzegorz Kaletka – właściciele Sklepu wielobranżowego z Kasiny Wielkiej; Grażyna i Maciej Dulęba; Stefania i Andrzej Pleń; Agnieszka Kołodziejczyk, Marek Sala, Piotr Kloryga – firma „LAJKONIK”; Andrzej i Marek Skolarus – Zakłady mięsne; Teresa i Stanisław Cichańscy – Zakłady mięsne; Beata i Gabriel Rapta; Maria i Adam Wrzecionek; Sklep Spożywczo-Przemysłowy – Karolina Kaleta; PZU – ODDZIAŁ Limanowa – p. Gąsiorek; Barbara Kucharczyk – księgarnia, „HOBIT” Mszana Dolna; Stanisław Skowronek – Kasina Wielka; Firma Handlowa „Elektret” – Mszana Dolna; Paweł Dudek Firma bart – Mszana Dolna; Michał Wyroba; Józef Nowak; WAWEL Przedsiębiorstwo produkcyjne – Wojciech Winkel; Beata Chalcarz; Katarzyna Kołodziej; Firma Ustugowo – Handlowo – Transportowa – „KOP – TRANS” – Józef Michór; Fitness Club – FitUp w Dobrej – Michał Czystoźni; Piotr Łopuszek – autoryzowany dystrybutor książek; Rodzice uczniów ZPO Kasina Wielka; Pragniemy gorąco podziękować sponsorom za pomoc rzeczową i finansową.

Pełnoprawni czytelnicy

24 października, uczniowie kl. I Szkoły Podstawowej nr 1 im. św. Józefa w Lubomierzu po uroczystość złożonym przyrzeczeniu stali się pełnoprawnymi czytelnikami biblioteki szkolnej. W czarodziejski świat książek weszli wraz z kolegami z kl. III, którzy, wcielając się w bajkowe postacie, wprowadzili ich w cudowny świat fantazji. Jednak najważniejszym przesłaniem przekazanym przez trzecioklasistów były zasady poszanowania książek i konieczność dbania o to, by służyły jak najdłużej. – Mam nadzieję, że od tej chwili pierwszoklasiści staną się dobrymi czytelnikami i będą częstymi gośćmi w wypożyczalni – mówiła podczas uroczystości szkolna bibliotekarka. Swoją przygodę z książką pierwszaki rozpoczną od złożenia w bibliotece „paluszkowej pieczętki” na karcie czytelnika.

GRAŻYNA KOŁODZIEJCZYK

I miejsce dla gimnazjalistek z Kasiny

Zespół wokalny w składzie: Justyna Rusnarczyk – śpiew, gitara, Renata Pietrzak – śpiew, Laura Ceklarz – śpiew wystąpił 25 listopada na X Przeglądzie Pieśni Patriotycznej „To oni tędy szli, gdy maki kwitły na zboczach...”. Gimnazjalistki z Kasiny Wielkiej zdobyły w nim I miejsce.

Tegoroczny konkurs był realizowany w ramach programu „Na drodze do Polski Niepodległej”. Został włączony do „Małopolskiego Programu Edukacji Patriotycznej i Obywatelskiej”. Przegląd przeprowadzony został we współpracy z Małopolskim Kuratorium Oświaty w Krakowie w budynku

Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Lubniu. Zyskał rangę konkursu wojewódzkiego i przeprowadzono go w czterech kategoriach: dla dzieci przedszkolnych, uczniów szkół

podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Uczestnicy prezentowali po dwa utwory: jeden z nich o tematyce zgodnej z hasłem przeglądu, tj. bitwą pod Monte Cassino, a drugi – to dowolna pieśń o charakterze patriotycznym.

Zespół wokalny z Gimnazjum w Kasinie Wielkiej zaprezentował „Piosenkę o piosence” Renaty Bogdańskiej i „Piosenkę dla córki” Macieja Pietrzyka. W kategorii – zespoły/chóry z gimnazjum otrzymał I miejsce.

W Przeglądzie udział wzięł również absolwent Zespołu Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej, Krystian Kubowicz. W kategorii „Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych” zdobył II miejsce.

Wszyscy laureaci X Przeglądu Pieśni Patriotycznej wystąpili ponownie podczas uroczystego koncertu galowego 28 listopada. Na zakończenie nagrody laureatom konkursu wręczał małopolski wicekurator oświaty Grzegorz Baran.

EMILIA CEKLARZ

Szkoły przeciwko przemocy

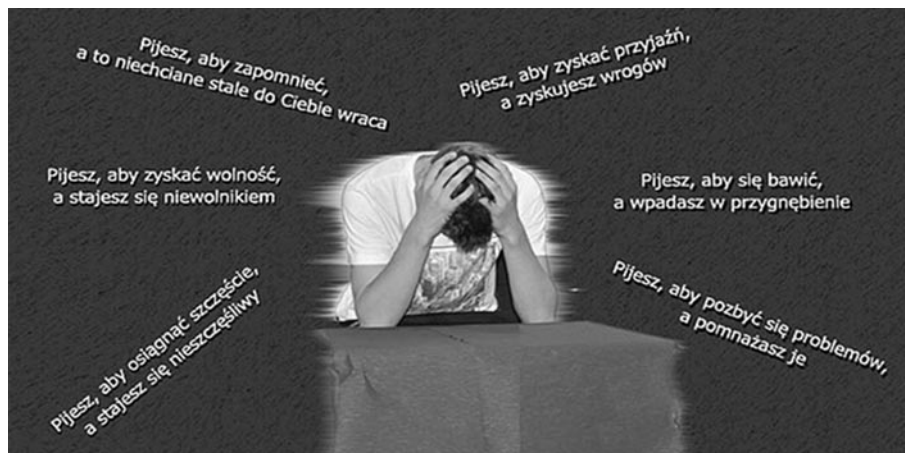
„Stop Przemocy i Agresji” to hasło przyświecało akcji zorganizowanej w listopadzie na terenie czterech szkół gminy Mszana Dolna.

W szkołach podstawowych w Łętowem, Łostówce, Lubomierzu (nr 1) oraz Glisnem zorganizowano szereg zajęć ukierunkowanych na działania przeciw agresji. Godziny wychowawcze poświęcono na spotkania z pedagogiem szkolnym, a na zajęciach świetlicowych uczniowie wykonywali prace plastyczne na konkurs pt. „Stop przemocy”, zorganizowany przez Starostwo Powiatowe w Limanowej, PCPR w Limanowej oraz Komendę Powiatową Policji w Limanowej.

Uczniowie wzięli również udział w widowiskach profilaktycznych teatru Kurtyna i Moralitet z Krakowa.

Każda ze szkół biorących udział w projekcie założyła na swoich stronach internetowych „Niebieską Skrzynkę”, gdzie oferowane będzie specjalistyczne wsparcie psychologiczne i pomoc prawna osobom, które doświadczyły w przeszłości lub doświadczają obecnie przemocy czy są jej świadkami.

W Zespole Placówek Oświatowych w Mszanie Górnej tegoroczna edycja akcji przebiegała pod hasłem: „Najkrótsze wyrazy TAK i NIE wymagają najdłuższego zastanowienia”. Pomysłodawcami i koordynatorami akcji, która odbywała się w tej szkole już ponad 12 lat, są Rafał Borowiecki i Anna Mrózek-Kotarska, a od tego roku również Jarosław Draus. Zwrócono uwagę uczniów na niebezpieczeństwa, jakie niosą ze sobą nałogi: alkohol, papierosy, narkotyki. Do placówki zawitał gitarzysta i piosenkarz rockowy Piotr Lubertowicz, który grał z tak znanymi zespołami jak: Dżem, Lady Punk, Perfect. W trakcie spotkania z gimnazjalistami opowiadał im o swoim życiu, radzeniu sobie z problemami, słabościami, nałogami. Poruszył tematykę wpadania i wychodzenia z nałogów i konsekwencji, jakie ze sobą niosą. Swoje opowiadania

przeplatał grą na gitarze, która przykuła uwagę niejednego słuchacza.

W trakcie akcji Dni Przeciwko Przemocy został również zorganizowany spektakl pt. „TAK czy NIE”, przygotowany przez uczniów klasy IIIB do scenariusza Anny Mrózek-Kotarskiej. Głównym jego bohaterem był Franek – młody człowiek zniewolony przez nałóg.

Spektakl ten miał zwrócić uwagę młodzieży na to, jak ważne jest podejmowanie właściwych wyborów, mówienie „nie”, gdy coś jest niezgodne z ich wolą, bycie asertywnym. Miał pokazać, że nie można być obojętnym na drugiego człowieka, że dobroć nic nie kosztuje, a pomoc może być bezinteresowna.

Kolejnym przedsięwzięciem było ogłoszenie konkursu plastycznego pod hasłem „Stop przemocy”, którego zwycięzcami zostały uczennice klasy Ia Gimnazjum – Angelika Jarosik i Joanna Banik oraz Amelia Białoń z klasy V Szkoły Podstawowej.

Szkoła rozpoczęła również współpracę z Limanowskim PCPR w ramach projektu „Niebieska Skrzynka”.

Tegoroczna akcja współfinansowana była przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanie Dolnej.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych do redakcji)

Kto czyta żyje podwójnie

**W bibliotece szkolnej ZPO Kasi-
na Wielka już po raz kolejny święto-
wano Międzynarodowy Miesiąc
Bibliotek Szkolnych. Hasłem tego-
rocznych obchodów były słowa
Umberto Eco „Kto czyta, żyje po-
dwójnie”.**

Z tej okazji przygotowano przedsta-
wienia teatralne połączone z konkursami
i głośnym czytaniem.

W budynku „A” Koło Teatralne z kla-
sy 6a, pod kierunkiem Katarzyny Pałgan
przygotowało przedstawienie teatralne
połączone z konkursem czytelnictwem
dla gimnazjum pt. „Ludzie pióra”.
W trakcie, gdy jury oceniało prace po-
szczególnych przedstawicieli klas,
uczniowie mogli posłuchać głośnego
czytania w wykonaniu polonisty Marci-
na Kowalskiego i uczennicy kl. III gim-
nazjum Aleksandry Kowalczyk.
Po zakończeniu obrad, jury w składzie:
Ewa Ślaga i Anna Cygal -Masulik, ogło-
siło wyniki, a dyrektor Janina Ziemianin
wręczyła dyplomy i upominki. Nagrody

otrzymali również uczniowie z kl. 4-6,
którzy brali udział w konkursie plastycz-
nym „Portret ulubionego autora”. Naj-
ładniejsze prace stanowiły dekorację
przedstawienia „Ludzie pióra”.

W budynku „B” Koło Biblioteczne
z kl. 5 b przedstawiło teatrzyk dla klas 0-
3 pt. „Bajka wędruje po świecie”. Młodzi
aktorzy, wędrując kolorowym
pociągiem po zaczarowanych stacjach,
recytowali wiersze, śpiewali i tańczyli.
Postacie w bajkowych strojach dostarczy-
ły dzieciom niesamowitych przeżyć, uka-

zując świat, który opisują książki.
Po przedstawieniu odbył się konkurs
„Bajkowa postać”, za który uczniowie
otrzymali dla swoich klas dyplomy i upo-
minki z rąk dyrektor Janiny Ziemianin.

Prezentacje teatralne i głośne czy-
tanie dostarczyły widzom i aktorom
wiele rozrywki i interesujących przeżyć.
Pozwoliły wszystkim obecnym oderwać
się od rzeczywistości i przenieść się
w świat bohaterów książek.

KATARZYNA PAŁGAN
TERESA KICMAL

Bezpieczni na drodze i w sieci

**Spotkania z policjantami, pogadanki
ze strażakami, to tylko niektóre
z działań, jakie podejmuje Zespół
Placówek Oświatowych w Kasince
Małej, dbając o bezpieczeństwo
swoich uczniów.**

– Do naszej placówki zostali zaproszeni eksperci, którzy na co dzień dbają o różne aspekty naszego bezpieczeństwa: policjanci z Komisariatu Policji w Mszanie Dolnej, Łukasz Zabdry z firmy Netmar oraz Marcin Trzmiel z Państwowej Straży Pożarnej z Warszawy – relacjonują nauczyciele z Kasinki Małej.

Celem spotkania z przedstawicielem firmy Netmar było pokazanie dzieciom zagrożeń związanych z korzystaniem z internetu i zaprezentowanie, jak bezpiecznie się po nim poruszać. Na zakończenie zajęć uczniowie otrzymali dyplomy i odbłaski, dzięki którym mogą bezpieczniej czuć się na drodze.

Kolejnym bardzo interesującym spotkaniem były zajęcia z Marcinem Trzmiel, podczas których zapoznali się z pracą strażaka i psa ratownika. Nauczyli się również, jak się zachować, gdy zaatakują nieznany czworonóg.

Zaproszeni do szkoły panowie policjanci przypomnieli natomiast wszystkim zasady ruchu drogowego.

– *Podjęmowanie działań profilaktycznych w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na terenie szkoły i poza jej obrębem oraz zapobieganie zagrożeniom, na jakie narażony*

jest dorastający młody człowiek, są niezwykle ważne – podkreśla dyrektor placówki Anna Piwowarska. – Spotkania te wyposażyły uczniów w wiedzę teoretyczną. Mamy nadzieję, że znajdzie ona również zastosowanie w praktyce.

MAŁGORZATA ŁABUZ

Od puszki do recyklingu

Najaktywniejsi uczestnicy XVIII edycji programu „Szkolne i przedszkolne projekty recyklingowe” Fundacji RECAL wyjechali na Zieloną Szkołę do Spały, gdzie przebywali dniami 24–26 września.

Po raz czwarty w gronie najlepszych w Polsce oraz jako jedyna w województwie małopolskim znalazła się szkoła w Kasinie Wielkiej. W nagrodę do Spały pojechało dwóch uczniów gimnazjum – Justyna Popławska oraz Dawid Łacny wraz z koordynatorem. Wyjazd łączył w sobie elementy zabawy i edukacji w zakresie ochrony środowiska. Program obejmował zwiedzanie fabryki Ball Packaging Europe w Radomsku, produkującej aluminiowe puszki do napojów oraz zakładu Pepsico w Michrowie – producenta Pepsi, Lipton IceTea czy 7UP. Dzięki temu uczestnicy zobaczyli „życie” aluminiowej puszki od produkcji do recyklingu. Nie brakowało również innych atrakcji takich jak park linowy czy ba-

sen w Ośrodku Przygotowań Olimpijskich w Spale, gdzie uczestnicy byli zakwaterowani. Atrakcją samą w sobie była możliwość bezpośredniego spotkania sportowców przebywających w ośrodku, przygotowujących się do zawodów oraz zobaczenie całego kompleksu sportowego razem ze stadionem lekkoatletycznym im. Kamili Skolimowskiej.

Jednym z punktów programu była również wycieczka krajoznawcza do Grot Nagórzyckich i rezerwatu przyrody Niebieskie Źródła w Tomaszowie Mazowieckim. Dawniej była tutaj podziemna kopalnia piasku szklarskiego, a obecnie udostępniono trasę turystyczną. Natomiast rezerwat Niebieskie Źródła obejmuje jedno z najciekawszych zjawisk krasowych w Europie. Główny kompleks wodonośny stanowią spękane wapienie jurajskie, z których wytryska woda przybierająca niebiesko-błękitno-zieloną barwę.

– Wyjazd był bardzo udany, za co należą się ogromne podziękowania Fundacji RECAL, która po raz kolejny znakomicie przygotowała i zorganizowała Zieloną Szkołę – z zadowoleniem podkreślają uczestnicy wycieczki.

MARTA LORENC

Święto najmłodszych uczniów

Pierwszoklasiści szkół podstawowych złożyli ślubowanie, stając się pełnoprawnymi uczniami. W Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej uroczystości poprzedził „egzamin wróżki”. Dobra wróżka obdarowała dzieci darami: przyjaźni, uśmiechu, życzliwości, pracowitości oraz ostrożności, w zamian za to uczniowie musieli wykazać się wiedzą w zakresie wiadomości o naszej ojczyźnie, a także z przyrody, języka polskiego, matematyki, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, grzeczności. Po wykonaniu zadań wróżki jednogłośnie stwierdziły, iż kandydaci klas I mogą zostać pełnoprawnymi uczniami szkoły. Uroczyste ślubowanie złożyli również pierwszoklasiści w Szkole Podstawowej nr 1 w Lubomierzu. Wcześniej zaprezentowali program artystyczny. Szczególnie wzruszającym momentem był Polonez w ich wykonaniu.

D. BOROWIEC, (na podstawie materiałów nadesłanych przez szkoły)

Bezpieczna szkoła w Glisnem

Szkoła Podstawowa w Glisnem już we wrześniu rozpoczęła Akcję „Odblaskowa Szkoła”. Z uczniami spotkał się komendant Komisarjatu Policji w Mszanie Dolnej Anna Pękala.

Celem jej wizyty było omówienie zasad poruszania się po drodze pieszych oraz rowerzystów. Dzieci wykazały się ogromną wiedzą z tego zakresu. Na pytania policjantki odpowiadali młodszy oraz starsi uczniowie szkoły. Poruszone były również kwestie obowiązku zapinania dzieci w fotelikach samochodowych oraz noszenia po zmroku odblasków poza terenem zabudowanym. Na koniec komendant rozdała dzieciom odblaski, które szkoła otrzymała od PZU.

W październiku, w ramach akcji, organizowane były inicjatywy mające na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym uczniów. Uczniowie oglądali filmy edukacyjne związane z zasadami prawidłowego poruszania się po drodze, grali w gry dydaktyczne oraz planszowe dotyczące zasad bezpiecznego zachowania się na drodze.

Wychowawcy prowadzili ze swoimi podopiecznymi pogadanki edukacyjne związane z bezpieczeństwem w drodze do i ze szkoły. Podczas zajęć artystycznych uczniowie klasy szóstej przygotowali plakaty propagujące noszenie odblasków.

Z kolei 28 października wszyscy uczniowie włączyli się w „Dzień Bezpiecznej Szkoły”, który stanowił podsumowanie akcji „Odblaskowa Szkoła”.

Na początku z piosenką „Ruch uliczny” wystąpiły przedszkolaki, pokazując przy tym, jak należy przechodzić przez przejście dla pieszych z sygnalizacją świetlną. Następnie uczniowie klasy I i II odpowiadali na pytania zadawane przez Elżbietę Pustelnik i pokazywali, w jaki sposób należy bezpiecznie zachowywać się na drodze. Wszystkie dzieci otrzymały elementy odblaskowe. W końcu przyszła kolej na uczniów klasy piątej, którzy po angielsku zaśpiewali piosenkę, mówiącą o obowiązku zapinania dzieci w fotelikach samochodowych.

Po zakończeniu części artystycznej dyrektor rozdała nagrody za udział w konkursach dotyczących bezpieczeństwa: plastycznym „Noszę odblaski, więc jestem bezpieczny” oraz konkursie wiedzy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym.

Akcja „Odblaskowa Szkoła” w Glisnem była częścią projektu innowacji pedagogicznej „Bezpieczna Szkoła w Glisnem”, organizowanej w roku szkolnym 2014/2015.

ZOFIA KOŚCIELNIAK

W krainie soków

90 gimnazjalistów, uczestników warsztatów edukacyjno-zawodowych, wzięło udział w wycieczce 2 i 3 grudnia, w ramach projektu „Poszerzamy horyzonty”. Celem wyjazdu było zwiedzenie zakładu Tymbark, produkującego soki, oraz poznanie funkcjonowania tego przedsiębiorstwa.

Dzięki uprzejmości prezesa firmy Dariusza Czecha możliwe było zobaczenie zakładu przez tak dużą grupę. Uczniowie rozpoczęli od zwiedzania budynków, w których produkuje się soki „Tymbark”. Po kompleksie budynków oprowadzał gimnazjalistów pracownik wytwórni. Ostrzegali

wszystkich przed widłakami, które nie są obsługiwane przez człowieka, tylko poruszają się dzięki światłom laserów, a to oznacza, że w czasie pracy nie zauważają przeszkody. Uczniowie poznali tajniki powstawania produktów marki „Tymbark”. Zobaczyli, w jaki sposób wytwarza się butelki, zwiedzili laboratoria, w których tworzy się nowe smaki. Każde z pomieszczeń miało swój zapach. Po zakończeniu zwiedzania, wszyscy uczestnicy otrzymali soczki z produkcji „Tymbark”.

W drodze powrotnej uczniowie zatrzymali się na pizzę w „Zajeździe pod Jodłową Górą”, w którym przeprowadzono „Kuchenne Rewolucje” Magdy Gessler.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Święto Drzewa

W Zespole Placówek Oświatowych w Mszanie Górnej posadzono pięć młodych drzewek z okazji Dnia Święta Drzewa.

To kolejna tego typu akcja uczniów. W tym roku drzewa sadzili czwartoklasiści. Sadzonki podarowało Nadleśnictwo w Limanowej, a do szkoły dostarczyli je pracownicy Gorczańskiego Parku Narodowego: Anna Kurzeja i Michał Kosiarski, którzy również pomogli fachowo zasadzić rośliny: sosnę zwyczajną, dwa wiązy górskie oraz dwa buki zwyczajne. Czwartoklasiści na lekcjach przyrody przedstawili prezentację na temat posadzonych gatunków.

HELENA DOMAGAŁA

Wycieczka do zakładu Fiat Auto Poland S.A.

W ramach projektu „Poszerzamy Horyzonty” uczniowie gimnazjów gminy Mszana Dolna którzy uczęszczają w zajęciach „Mistrz Przedsiębiorczości” wzięli udział w wycieczce do największego Zakładu Fiat Auto Poland S. A. w Tychach.

Pierwszym etapem naszej wycieczki było przejście do sali konferencyjnej-green roomu, gdzie przewodnik opowiedział nam całą historię Zakładu Fiat Auto Poland S. A w Tychach. W trakcie opowiadania na ekranie pokazany był film, który ukazał nam cały proces produkcyjny samochodów; fiat 500, lancia Ypsilon, ford Ka, gdyż na dzień dzisiejszy te modele są produkowane. Obecnie dzienna produkcja to 1300 samochodów, które trafiają na rynek do 68 krajów na świecie. Dowiedzieliśmy się również, że w 2007 roku zakład Fiat Auto Poland w Tychach dołączył do prestiżowego grona przedsiębiorstw „World

Class Manufacturing”, tj. posiadających i stosujących najlepsze i najskuteczniejsze metody zarządzania systemem produkcyjnym w skali światowej.

Po obejrzeniu filmu i wysłuchaniu pięknej historii oraz nowinek związanych z Zakładem Fiat Auto Poland S.A. wyruszyliśmy z przewodnikiem by zwiedzić Zakład.

Ze względu na przepisy BHP nie mogliśmy wejść na halę gdzie jest tłocznia i lakiernia jednak tak wspaniale przewodnik nam przybliżył informacje na ten temat, a wcześniej oglądany film był dopełnieniem tego procesu.

Cały proces produkcyjny obejmuje 4 etapy; tłoczenie, spawanie, lakierowanie, montaż.

Tłocznia, to miejsce gdzie wytłaczane są karoserie ten dział posiada 12 linii produkcyjnych.

Spawalnica to dział, który jest najbardziej zrobotyzowanym działem pracuje tu 930 robotów, uczniowie byli świad-

kami jak podwozia były w jednym momencie obsługiwane przez 18 robotów był to niesamowity widok.

Lakiernia to dział, który obserwowaliśmy przez okna, gdyż nie można było tam wejść jednak widzieliśmy i usłyszeliśmy o całym procesie lakierowania samochodów, które polega na zanurzaniu karoserii w farbach. Dodam, iż wszystkie samochody są ocynkowane a gwarancja na lakier wynosi obecnie 8 lat.

Ostatnim etapem była montażownia gdzie idąc przez halę widzieliśmy jak pracownicy montują poszczególne elementy do gotowych idących na taśmie typów samochodów. Mogliśmy z bliska zobaczyć ostatni etap produkcji po którym samochody dostają się do magazynu logistyczne a później już bezpośrednio do klienta.

Pełni wrażen i informacji na temat produkcji samochodów oraz Zakładu Fiat Auto Poland S. A w Tychach zakończyliśmy nasze zwiedzanie.

Udział w wycieczce edukacyjnej był bezpłatny, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a sam projekt realizowany jest przez Zespół Ekonomiczno- Administracyjny Szkół w Gminie Mszana Dolna.

DOROTA SZCZYPKA

Ku czci ks. Urygi

18 listopada w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej obchodzone Święto Szkoły.

Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą, sprawowaną przez ks. proboszcza Józefa Maciążkę, ks. Konrada Kozioła i ks. Jana Zajęca w intencji dyrekcji, nauczycieli, pracowników i uczniów oraz w 13. rocznicę śmierci ks. Urygi. Po nabożeństwie wszyscy przybyli goście przeszli w pochodzie na cmentarz, by przy grobie ks. Stanisława wspólnie odmówić modlitwę, zapalić znicze i złożyć kwiaty.

– Dalsza część uroczystości odbyła się w szkole, gdzie dyrektor Anna Piwowarska powitała wszystkich zgromadzonych, a szczególnie: kapelana Młodzieżowego Ośrodka Rekolekcyjno-Rekreacyjnego na Śnieżnicy ks. Jana Zajęca, proboszcza parafii Kasinka Mała ks. Józefa Maciążkę, wójta Bolesława Żabę, sołtysa wsi Kasinka Mała oraz radną gminy Mszana Dolna Helenę Kanię, a także emerytowane nauczycielki – informują organizatorzy uroczystości. – W tym dniu szczególnie wspominaliśmy patro-

na Gimnazjum – księdza kanonika Stanisława Urygę. W montażu słowno-muzycznym uczniowie uczcili pamięć swojego patrona, przypominając najważniejsze wydarzenia z jego życia oraz zasługi dla kasinceńskiego społeczeństwa. Całość uświetnił występ szkolnego chóru. Następnie głos zabrali goście, którzy w swoich przemówieniach przywołali osobiste wspomnienia związane z osobą księdza kanonika Stanisława Urygi. Podkreślano jego życzliwość i serdeczność okazywaną innym na co dzień.

Zgodnie z tradycją w Dniu Patrona Szkoły uczniowie klas pierwszych złożyli ślubowanie, stając się tym samym pełnoprawnymi członkami społeczności Gimnazjum.

Biorąc udział w obchodach Dnia Patrona, cała społeczność szkolna dała wyraz uznania dla zasług księdza Urygi.

– Powinniśmy pamiętać, że imię patrona zobowiązuje, dlatego należy robić wszystko, aby w tym duchu prowadzić działalność edukacyjno-wychowawczą – dodają nauczyciele kasinceńskiego gimnazjum.

MAŁGORZATA ŁABUZ

Jeżeli coś niepokoi nas w mowie naszego dziecka i postanowiliśmy odwiedzić gabinet logopedyczny, warto uświadomić sobie, że już pierwsze spotkanie może w sposób zdecydowany pomóc lub zaszkodzić prowadzonej w przyszłości terapii. Jeżeli dziecko nawiąże pozytywny kontakt emocjonalny z logopedą, a wizyta okaże się dla niego raczej zabawą niż przykrą koniecznością, istnieje duża szansa, że w przyszłości chętnie będzie podejmować trudy ćwiczeń, a odpowiednio zmotywowane samo będzie sięgało do zalecanych ćwiczeń domowych.

O czym zatem należy pamiętać, aby pierwsza wizyta spełniła ten warunek, ale też pozwoliła na rzetelnie przeprowadzoną diagnozę logopedyczną.

PRZYGOTUJ DZIECKO NA WIZYTĘ

1. Opowiedz mu, gdzie idziecie i w jakim celu. Postaraj się, aby dziecko czuło się wyróżnione wizytą i z niecierpliwością na nią czekało.
2. Przekaż dziecku, na czym będzie polegało spotkanie – rozmowa, oglądanie obrazków, opowiadanie historyjek obrazkowych, układanie klocków, dmuchanie na przedmioty, puszczenie baniek mydlanych, itp.
3. Uprzedź dziecko, że logopeda to taka „wróżka”, która zagląda do buźki dziecka, aby zobaczyć wszystkie „magiczne” miejsca, które „czarują” słowa. Jeżeli podczas wizyty logopeda poprosi Cię, abyś zademonstrował/a dziecku, jak należy otwierać buzię lub unosić język, nie odwracaj się i nie unikaj prośby. Dziecko, widząc Twoją reakcję, będzie postępowało podobnie.
4. Nie spiesz się i nie mów dziecku, że szybko wyjdziemy, raczej nastaw je, że wizyta może potrwać dłużej, gdyż ważne i istotne jest, aby logopeda – „wróżka” wszystko obejrzała i wszystkiego się o nim dowiedziała.
5. Jeśli w poczekalni jest miejsce do zabaw – pozwól dziecku się w nim pobawić, aby skrócić czas oczekiwania.

Pierwsza wizyta w gabinecie logopedycznym

6. Podczas przeprowadzanej diagnozy w żadnym razie nie podpowiadaj dziecku, nie powtarzaj pytań logopedy, nie przerywaj prowadzącemu i nie odpowiadaj za dziecko. Jeżeli dziecko czegoś nie wie lub nie potrafi czegoś wykonać, wcale to o nim źle nie świadczy. Tylko określenie faktycznych braków pozwoli postawić trafną diagnozę i określić program terapii. Dla logopedy podczas obserwacji wszystko jest istotne.

7. Jeżeli posiadasz jakieś dokumenty na temat dotychczasowego leczenia, koniecznie zabierz je ze sobą i zapoznaj z nimi logopedę, pozwoli to zdecydowanie skrócić czas stawianej diagnozy.

8. Jeżeli logopeda wzbudzi Twoje zaufanie i postanowisz rozpocząć terapię, koniecznie ustal reguły i zasady postępowania, którym będziesz mogła w rzeczywistości sprostać. Nie obiecuj długotrwałych ćwiczeń domowych, bo i tak wcześniej czy później okaże się to trudne do zrealizowania. Lepsze wyniki dają krótkie, ale systematycznie prowadzone ćwiczenia. Spróbuj zatem określić, ile w rzeczywistości jesteś w stanie poświęcić czasu dziecku, wówczas logopeda dobierze takie ćwiczenia, które wszystkich będą satysfakcjonowały, a terapia będzie przynosić faktyczne rezultaty.

9. Pamiętaj, terapia logopedyczna to jak nauka jazdy na rowerze, na początku wiele trudu, wywrotek, a nawet potłuczeń, a potem wielka frajda z jazdy. Systematyczna nauka pod okiem troskliwego rodzica przynosi szybkie efekty i tak jak uciecha z jazdy rowerem, podczas której nie myślimy w jaki sposób ruszać kierownicą lub hamować, tak samo systematyczne ćwiczenia mowy prowa-

FOT. ARCH.

dzą do podobnych rezultatów. Nikt z nas nie zastanawia się, jak ułożyć język podczas realizacji poszczególnych głosek, ale jeżeli dziecko jest na etapie nauki, musi o tym pamiętać. Należy zrobić wszystko, aby jak najszybciej przeszło do etapu swobodnej, spontanicznej mowy.

Na koniec, jak zwykle, kilka ćwiczeń, które pozwolą na wspólną zabawę z dzieckiem.

„Język Sportowiec”

*Język giętki, język zwinny...
Biega, skacze i figluje, czasem sobie podskakuje.*

*Dotknie tutaj, dotknie tam bardzo
sprawny język mam.*

*Już do nosa unieść umiem i wahadło
naśladowuję.
Zrobię rurkę i łyżeczkę, napracuję się
troszeczkę.
Mój języczek zmienia kształty, czasem
trochę jest uparty.
Jest szeroki, wąski, długi, lubi tańczyć
lugi – bugi.*

*Aż się czasem dziwię sobie, ile sztuczek
tutaj robię!
To nie bajki moi mili... To co wszystko
opisuję,
W swym lusterku podpatruję.*

Dorosły czyta tekst i wspólnie z dzieckiem naśladuje opisane ruchy języka. Warto wykonać te ćwiczenia przed lustrem

„Konik”

*Jedzie koń po bruku, stuka – stuku,
puku
Konik woła iha – iha. Czy potrafisz tak
jak ja?
Raz jedzie powoli, a raz galopuje.
Ten dźwięk słyszy każdy kto go
naśladuje.*

Naśladujemy stukot końskich kopyt, kłaskamy językiem, zmieniając tempo. Konik zadowolony rzy iha-iha

„Kuleczka”

*W jednym policzku kuleczka mieszka
W drugim policzku znalazłam
orzeszka.
Kuleczka zwinna, okrągła, mała
Z jednego boku na drugi skakała.
Czy to jest cukierek, czy słodka
landrynka,
Te sztuczki zna chłopczyk
i dziewczynka.*

Przesuwamy język wewnątrz jamy ustnej z prawego do lewego policzka i wypychamy policzek czubkiem języka

Wierszyki zaczerpnięte z I. Jackowska „Buzi gimnastyka w wierszykach”
Oprac. logopeda IRENA MARSZALIK
Centrum Edukacji i Rozwoju eMKa
w Kasince Matej

Kampania Społeczna „NO PROMIL NO PROBLEM”

W Gminie Mszana Dolna – lubimy trzeźwych kierowców!

Uczniowie szkół gminnych, a także ich rodzice wzięli udział w kampanii społecznej, zachęcającej do odważnego reagowania kiedy pijana osoba zamierza prowadzić samochód. Dzieci poznały sposoby skutecznego reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia. Dzięki pracy wychowawczej, a także biorąc udział w warsztatach dla młodzieżowych liderów kampanii, nauczyły się brać odpowiedzialność za siebie i inne osoby narażone na śmiertelne niebezpieczeństwo, jakie stwarzają pijani użytkownicy dróg.

Młodzi z gminy Mszana Dolna bardzo aktywnie włączyli się w kampanię. Wzięli udział w konkursie plastycznym, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Solny Gwarek – Inicjatora Kampanii „No promil no problem”, podjęli szereg inicjatyw na terenie swoich szkół i miejscowości. Uczestniczyli między innymi we wspólnym z policją patrolu drogowym, gdzie mieli możliwość obserwowania jak pracują fachowcy, sprawdzić trzeźwość kierowców, przekazać ważne przesłanie kampanii, nagrodzić trzeźwych kierowców drobnymi upominkami, gadżetami kampanii.

Dzięki przyjaznej oprawie, kolorowym koszulkom, czapeczkom, balonom i słodyczom, akcja wzbudziła powszechne zainteresowanie i sympatię obserwatorów. Była również propagowana w mediach lokalnych. To ważne, że względu na istotne znaczenie społeczne problemu nietrzeźwych kierowców, którzy są przyczyną wielu wypadków i ogromu cierpienia w rodzinach. Kampania społeczna „No promil no problem” – umocniła odpowiedzialne postawy pasażera/świadka, zwróciła również uwagę mieszkańców na tak poważny i często lekceważony problem.

Cele kampanii były możliwe do osiągnięcia dzięki zaangażowaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanie Dolnej, pedagogów szkolnych, wychowawców i uczniów gminnych szkół.

Jak reagować, gdy widzimy, że ktoś pijany wsiada za kierownicę?

W gminie Mszana Dolna wiedzą o tym nawet dzieci!

Jeśli posiadasz prawo jazdy – sam zawsze realizuj normę, że prowadzisz tylko trzeźwy i tego samego oczekujesz od wszystkich innych kierowców!

Jeśli jesteś członkiem rodziny, przyjacielem, znajomym:

- Poproś o pozostawienie samochodu i zaproponuj zorganizowanie alternatywnego transportu, np. zamówienie taksówki lub poproszenie o pomoc innego, trzeźwego kierowcy.
- Jeśli macie jechać razem, powiedz, że nie wsiądziesz do samochodu osobą nietrzeźwą.
- Podkreśl, że zależy Ci na bezpiecznym powrocie do domu Twojego przyjaciela czy znajomego, ale również na bezpieczeństwie innych uczestników ruchu.

- Jeśli jesteś gospodarzem spotkania, zaproponuj pozostanie u Ciebie na noc lub, jeśli jesteś trzeźwy, odwiezienie do domu Twoim samochodem.
- Przede wszystkim reaguj i nigdy nie zachęcaj nietrzeźwego kierowcy do prowadzenia pojazdu! Spróbuj go przekonać do zmiany decyzji! Nie wsiadaj do samochodu z nietrzeźwym kierowcą!

Jak organizować wspólne wypadki na imprezy/przyjęcia, żeby zadbać o bezpieczny powrót do domu?

- Przed imprezą porozmawiaj z innymi uczestnikami o bezpiecznej i trzeźwej formie powrotu: możecie wziąć taksówkę, skorzystać z transportu miejskiego albo wyznaczyć spośród siebie osobę niepijącą, która odwozi pozostałych do domu.
- Zadbaj o to, żeby podczas spotkania wasze ustalenia nie zmieniły się.
- Nie proponuj nawet najmniejszej ilości alkoholu osobie, która ma być kierowcą i ma odwieźć do domu pozostałych.
- Zadbaj o to, żeby wyznaczony kierowca miał do dyspozycji inne bezalkoholowe napoje, które lubi.
- Jeśli przyjeżdżasz na imprezę własnym samochodem, w żadnym wypadku nie pij alkoholu!
- Jeśli jesteś gospodarzem, zadbaj o numery telefonów do firm taksówkowych lub o rozkłady jazdy autobusów czy tramwajów odjeżdżających z najbliższych przystanków.
- Nigdy nie prowadź po alkoholu i nie wsiadaj do samochodu z nietrzeźwym kierowcą!

ANNA PETRYCKA

Inspektor w gminie Mszana Dolna
ds. rozwiązywania problemów
uzależnień i pomocy rodzinie

I miejsce – Sulwia Ceklarz, kl VI SP w Kasinie Wielkiej

Droga do świętości

Decyzją Konferencji Episkopatu Polski tegoroczny Dzień Papieski obchodzono pod hasłem: „Jan Paweł II – Świętymi Bądźcie!”. Gminną uroczystość, nad którą patronat honorowy objął wójt Bolesław Żaba, przygotowała Szkoła Podstawowa nr 3 w Kasince Małej.

Uroczystość była wydarzeniem szczególnym ze względu na przeżywaną w tym roku kanonizację papieża-Polaka. Rozpoczęła się mszą świętą, odprawioną w intencji dzieci, młodzieży, nauczycieli i pracowników szkół, której przewodniczył ks. proboszcz Józef Maciążka. Homilię wygłosił ks. Konrad Koziół. W kazaniu podkreślił, że jesteśmy uprzywilejowanym pokoleniem, które mogło śledzić

życie i działalność człowieka świętego, że świętość nie jest czymś odległym i nieosiągalnym.

O piękną oprawę muzyczną eucharystii zadbały miejscowe zespoły: schola Jedność i orkiestra dęta Sami Swoi. Uczestnicy nabożeństwa mieli możliwość ucałować relikwie papieża-Polaka. Po mszy św. uczniowie kasinczańskiej „trójki” przedstawili montaż słowno-muzyczny, którego mottem było hasło tegorocznych obchodów Dnia Papieskiego. Druga część uroczystości odbyła się w murach szkoły, do której gości zaprosiła dyrektor Agata Zięba.

W uroczystości wzięli udział Bolesław Żaba – wójt Mszany Dolnej, Jan Chorągwicki – przewodniczący Rady Gminy, ks. Józef Maciążka – proboszcz parafii Kasinka Mała, dyrektorzy placówek oświatowych z terenu gminy, nauczyciele-emeryci: Zofia Leśniak i Elżbieta Ceklarz, oraz Andrzej Płoskonka – radny Kasinki Małej, Helena Kania – sołtys wsi i Marek Szczypka – naczelnik OSP Kasinka Mała.

Głównym punktem wspólnego spotkania było rozstrzygnięcie ogólnoszkolnego konkursu literacko-plastycznego ogłoszonego z okazji VII Gminnego Dnia Papieskiego „Jan Paweł II – Świętymi Bądźcie”. Sprawozdanie z przebiegu prac komisji konkursowej oraz jej wyniki przedstawił przewodniczący jury ks. Konrad Koziół. Nagrody rzeczowe dla laureatów ufundowali: gmina Mszana Dolna oraz księża: proboszcz Józef Maciążka i wikariusz Konrad Koziół.

Hasło „Jan Paweł II – Świętymi Bądźcie” przyświecało również obchodom święta w Zespole Szkoły i Przedszkola w Łostówce, gdzie uroczystość rozpoczęto także od mszy świętej, a następnie uczniowie zaprezentowali okolicznościowy program artystyczny. Nie zabrakło tu występu kapeli i zespołu „Mali Łostowianie”.

Natomiast 15 października w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej odbyła się uroczysta akademii z okazji Dnia Papieskiego przygotowana przez uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum, której motywem przewodnim była świętość. Na dekoracji pojawiły się białe i żółte serca, na każdym były wypisane kolejne osoby, które Papież – Polak wyniósł do godności świętych. Wśród nich kilka pozostało pustych – to znak, że imię każdego z nas może się tam pojawić. Przygotowany montaż słowno-muzyczny podpowiadał, że droga do świętości prowadzi między innymi przez bezinteresowną miłość, nadzieję, pokorę, prostotę, ubóstwo i poświęcenie. Potwierdzone to zostało nagraniem z wystąpień, kazań świętego Jana Pawła II, okolicznościowymi wierszami oraz pieśniami wykonanymi przez chór przy akompaniamencie gitary. Na zakończenie głos zabrała dyrektor Anna Piwowska, podając m.in. wyniki ogólnoszkolnego konkursu literacko-plastycznego, zorganizowanego przez Szkołę Podstawową nr 3 w Kasince Małej z okazji obchodów VII Gminnego Dnia Papieskiego, w którym uczniowie szkoły zdobyli wysokie miejsca.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych przez szkoły)

19 drużyn wzięło udział w Turnieju Dzieci i Młodzieży w Rugby w Rabie Niżnej. Dla Gorców były to szczególnie zawody, bo drużyna obchodzi 10-lecie istnienia sekcji.

19 października, rugbyści rywalizowali w trzech kategoriach wiekowych. Na zaproszenie gospodarzy, obok regionalnych rywali z Krakowa, Nowego Sącza i Rudy Śląskiej, odpowiedziały również drużyny z Łodzi i Jarocina. Turniej obfitował w wiele wyrównanych i zaciętych meczów, dopisali kibice i... pogoda. W kat. żaka i młodzika zwyciężyły drużyny Budowlanych Łódź, w minizaku najlepsi okazali się „Bajtłę” z Rudy Śląskiej. Dobrze wypadli również gospodarze – jubileaci z Gorców, zajmując 2. miejsce w żaku i młodziku oraz 3. w minizaku. Na koniec rozgrywek zarezerwowano czas na krótkie podsumowanie, wręczenie nagród i medali oraz odpalenie świeczek na torcie. Nie zabrakło gromkiego „100 lat”. Puchary i medale uczestnikom turnieju wręczali: Bolesław Żaba, wójt Mszany Dolnej, Tadeusz Kowalczyk, radny z Raby Niżnej, Agata Jarosz, dyrektor Placówek Oświatowych w Rabie Niżnej, Andrzej Kowalczyk, członek zarządu RC Gorce oraz właściciel firmy „Andrew”, Leszek Samel, prezes MOZR, Katarzyna Śmietana, prezes RC Gorce, Katarzyna Szybiak, sekretarz RC Gorce i Łukasz Kościelniak, trener RC Gorce.

Z okazji jubileuszu, Leszek Samel w imieniu Małopolskiego Okręgowego Związku Rugby złożył na ręce zarządu RC Gorce życzenia dalszych sukcesów, pogratulował wzorowej pracy oraz wręczył okolicznościową pamiątkę. Życzenia i gratulacje jubilatowi złożył również wójt Bolesław Żaba.

– Turniej ten stał się również okazją do podziękowania wspierającym nas od lat firmom i osobom prywatnym – podkreślają organizatorzy. – Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przez te 10 lat obdarowali nas wsparciem, a w szczególności właścicielom firm: „Andrew” – Produkcja Drzewna, Zakłady Mięsne Cichański, Piekarnia Marszałik, Silla, Reklama „PePe”, Gracja, Bakoma, Tymbark, Gongu i Stano oraz Zarządom: Banku Spółdzielczego w Mszanie Dolnej i GS Samopomoc

FOT. KAROLINA KOSCIELNIK

Turniej na dekadę

Chłopska w Mszanie Dolnej oraz panu Czesławowi Szynalikowi. Podziękowania kierujemy również do rodziców i innych osób prywatnych zaangażowanych w pracę na rzecz klubu i organizację jubileuszowych zawodów.

Turniej zorganizowano dzięki wsparciu Urzędu Gminy Mszana Dolna.

Wyniki Turnieju:

Młodzik – wyniki: (czas gry 2x20min)

Gorce – Sparta/NHRK 87:0 (41:0)
Budowlani – Sparta/NHRK 64:0 (26:0)
Gorce – Budowlani 0:33 (0:7)

Tabela:

1. Budowlani Łódź 6pkt 97:0
2. Gorce Raba Niżna 4pkt 87:0
3. Sparta Jarocin/NHRK 2pkt 0:151
Najlepszy Zawodnik – Igor Biatek (Budowlani)

Żak – wyniki:

Gr. A 1. Budowlani 2. Ruda Śl. 3. NHRK
Budowlani – Ruda Śl. 6:1
Budowlani – NHRK 11:0
NHRK – Ruda Śl. 1:10

Tabela:

1. Budowlani Łódź 6pkt 17:1
2. Ruda Śląska 4pkt 11:7
3. NHRK 2pkt 1:21

Gr. B 1. Gorce 2. Sparta 3. Nowy Sącz 4. Lubień
Gorce – Sparta 8:4
Nowy Sącz – Lubień 2:4
Gorce – Nowy Sącz 12:0
Sparta – Lubień 1:3

Sparta – Nowy Sącz 5:2

Gorce – Lubień 8:1

Tabela:

1. Gorce Raba Niżna 9pkt 28:5
2. UKS Rugby Lubień 7pkt 8:11
3. Sparta Jarocin 5pkt 10:13
4. Biało-Czarni Nowy Sącz 3pkt 4:21

0 miejsce 5.

NHRK – Sparta Jarocin 0:3

0 miejsce 3.

Ruda Śląska – UKS Lubień 9:0

0 miejsce 1.

Budowlani Łódź – Gorce Raba Niżna 8:0

Końcowa kolejność:

1. Budowlani Łódź
2. Gorce Raba Niżna
3. Rugby Ruda Śląska
4. UKS Rugby Lubień
5. Sparta Jarocin
6. Nowa Huta Rugby Klub
7. Biało – Czarni Nowy Sącz
Najlepszy zawodnik – Mateusz Nowak „Cichy” (Budowlani)

Minizak – wyniki:

Gr. A 1. Budowlani 2. NHRK 3. Nowy Sącz
Budowlani – NHRK 8:1
Budowlani – Nowy Sącz 4:1
NHRK – Nowy Sącz 3:3

Tabela:

1. Budowlani Łódź 6pkt 12:2
2. Nowy Sącz 3pkt 4:7
3. NHRK 3pkt 4:11

Gr. B 1. Gorce 2.SP 17 Nowy Sącz 3. NHRK II
Gorce – SP 17 6:0
Gorce – NHRK II 6:0
SP 17 – NHRK 6:0

Tabela:

1. Gorce Raba Niżna 6pkt 12:0
2. SP 17 Nowy Sącz 4pkt 6:6
3. NHRK II 2pkt 0:12

Gr. C 1. Ruda Śl.2. Juwenia Kraków3. Sparta Jarocin
Ruda Śl. – Juwenia 2:0
Ruda Śl. – Sparta 2:2
Juwenia – Sparta 2:2

Tabela:

1. Ruda Śląska 5pkt 4:2
2. Sparta Jarocin 4pkt 4:4
3. Juwenia Kraków 3pkt 2:4

0 miejsca 7-9.

NHRK – NHRK II 3:7
NHRK – Juwenia 1:8
NHRK II – Juwenia 11:0

Tabela:

7. NHRK II 6pkt 18:3
8. Juwenia 4pkt 8:12
9. NHRK 2pkt 4:15

0 miejsca 4-6.

Nowy Sącz – SP 17 3:2
Nowy Sącz – Sparta 0:5
SP 17 – Sparta 2:6

Tabela:

4. Sparta Jarocin 6pkt 11:2
5. Nowy Sącz 4pkt 3:7
6. SP 17 2pkt 4:9

0 miejsca 1-3.

Budowlani – Gorce 3:2
Budowlani – Ruda Śląska 2:5
Gorce – Ruda Śląska 3:4

Tabela:

1. Ruda Śląska 6pkt 9:5
2. Budowlani Łódź 4pkt 5:7
3. Gorce Raba Niżna 2pkt 5:7

Końcowa kolejność:

1. Rugby Ruda Śląska
2. Budowlani Łódź
3. Gorce Raba Niżna
4. Sparta Jarocin
5. Biało – Czarni Nowy Sącz
6. SP 17 Nowy Sącz
7. NHRK II
8. Juwenia Kraków
9. NHRK

Najlepszy zawodnik – Patryk Karwot (Ruda Śląska)

ŁUKASZ KOŚCIELNIAK

UKS KORYO z medalami

4 października, w Krynicy-Zdroju odbyły się Międzynarodowe Mistrzostwa Małopolski w Taekwondo Olimpijskim. UKS KORYO Mszana Dolna reprezentowało sześciu juniorów i dwóch kadetów.

W kategorii kadetów złoty medal wywalczyli Sabina Kornaś i Mateusz Szczęsnowski. W kategorii juniorów złoty medal zdobyli Kacper Piaskowy i Dominika Maron, srebrny – Patrycja Kornaś i Klaudia Kujacz. Z brązowym medalem z zawodów wrócili: Ewelina Głowacz i Krystian Kornaś.

Tego samego dnia w Czechach rozegrane zostały Międzynarodowe Zawody SokolCup/CEFTA – 2014, w których UKS KORYO Mszana Dolna reprezentowało ośmiu zawodników w najmłodszych grupach wiekowych. Złoty medal juniorów wywalczyła tam Izabela Majerczyk. Złoto w kategorii żaków zdobyli: Maksymilian Śmieszek, Gabriela Ściegienna, Karolina Raś, zaś srebrne medale – Karolina Szczęsnowska i Julia Chlipała. Brązowy medal przywiozła Alicja Woźniak. Piąte miejsce zajął Oskar Pilch.

Zawodnicy UKS KORYO Mszana Dolna wystartowali w odbywającym się w dniach 15-16 listopada turnieju klasy G-1 Croatia Open w Zagrzebiu. Turniej ten bardzo mocno obsadzony był przez reprezentacje narodowe oraz kluby z całego świata. Do rywalizacji stanęło 1200 zawodników. Z bałkańskich zawodów ze srebrnym medalem wrócił Mateusz Szczęsnowski, który w finale uległ nieznacznie na punkty zawodnikowi z Francji.

Serdecznie gratulujemy całej reprezentacji mszańskiego KORYO i życzymy kolejnych sukcesów.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych przez p. Zbigniewa Karpierza)

Gminna Liga Rugby Tag

II edycja Gminnej Ligi Rugby Tag przeszła już do historii. Najlepsze drużyny rywalizowały o tytuł Mistrza Gminy Mszana Dolna w dwóch kategoriach wiekowych: klasy 3-4 i 5-6.

Zawody finałowe odbyły się w Miejskiej Hali Sportowej w Mszanie Dolnej. Rywalizacja była bardzo zacięta i trwała do ostatnich sekund, kiedy to drużyna ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Lubomierzu zdobyła kluczowe do zwycięstwa przyłożenie. Drugą była Szkoła Podstawowa w Lubniu. Trzecie miejsce w rywalizacji klas starszych zajęła Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Małej, która okazała się niepokonana w kat. klas 3-4. Drugie

miejsce w tej kategorii przypadło Szkole Podstawowej w Lubniu, a trzecie Szkole Podstawowej w Olszówce.

– *Wszyscy świetnie się bawili, większość meczów była bardzo wyrównana, o czym świadczą remisowe rezultaty – podkreśla koordynator zawodów. – Patrząc na poziom rozgrywanych spotkań śmiało można stwierdzić, że był on bardzo wysoki. Duże podziękowania należą się nauczycielom wychowania fizycznego, którzy bardzo dobrze przygotowali swoje szkoły do występu w zawodach.*

Projekt współfinansowany był ze środków Ministerstwa Sportu oraz Urzędu Gminy Mszana Dolna.

ŁUKASZ KOŚCIELNIAK

Ujeżdżone zwycięstwo

Podium Pucharu Małopolski w Konnych Rajdach Długodystansowych należało do zawodników ze stajni „Apacz” z Mszany Górnej.

Po pięciu startach na pierwszych dwóch miejscach w generalnej klasyfikacji Pucharu Małopolski w Konnych Rajdach Długodystansowych zakończyli sezon dwaj jeźdźcy ze stajni „Apacz” z Mszany Górnej. Zwycięzcą został Szymon Kowalski, który startował na koniach „Atut” i „Kastello”. Na pięć rozegranych startów trzykrotnie stanął na podium, dwa razy zwyciężając i raz zajmując drugą lokatę. W tym sezonie Szymon Kowalski również odniósł zwycięstwo w Polsko-Słowackim rajdzie konnym „Turystyka Konna Bez Granic” w Łukowie. Drugie miejsce w Pucharze Małopolski zajął Mateusz Sławecki, który trzykrotnie stanął na trzecim miejscu, w tym zdobywając trzecie miejsce Mistrzostw Polski w Konnych Rajdach Długodystansowych. Startował na klaczach „Elana” i „Inwazja”. Wielkim pechowcem okazała się Joanna Sławecka, która przed startem finałowym była liderem Pucharu, ale ze względu na dobro konia musiała zrezygnować z dalszej rywalizacji po dwudziestu kilometrach rajdu finałowego. Ostatecznie rozgrywki pucharowe zakończyła na piątym miejscu. Joanna Sławecka trzykrotnie zajęła drugie miejsce, w tym jako wicemistrzyni Polski w Konnych Rajdach Długodystansowych. Trzecie miejsce w Pucharze Małopolski zajęła Agata Data z KS Hejnał Krzyszkowice. Wywalczyła również Mistrzostwo Polski w Konnych Rajdach Długodystansowych.

ROBERT SŁAWECKI

20 medali, 8 piątych miejsc

W Słowackich Koszycach rozegrano 22 listopada Międzynarodowy Turniej Taekwondo Olimpijskiego. Startowało w nim 400 zawodników z 13 krajów – wśród nich UKS KORYO Mszana Dolna w 29-osobowym składzie: Mateusz Szczęsnowski, Julia Chlipała, Gabriela Dara, Paweł Dudzik, Dawid Górecki, Tomasz Kęska, Arkadiusz Kondziołka, Patrycja Kornaś, Sabina Kornaś, Klaudia Kujacz, Izabela Majerczyk, Bartłomiej Olajossy, Kacper Piaskowy, Mikołaj Piecyk, Oskar Pilch, Marcin Przyprawa, Karolina Raś, Gabriela Ściegienna, Maksymilian Śmieszek, Jakub Świerk, Karolina Szczęsnowska, Oliwier Wąs, Michał Więcek, Eryk Więcek, Filip Włodarczyk, Alicja Woźniak, Oliwier Jaworski, Patryk Jaworski, Kamil Jaworski. Na co dzień zawodnicy mszańskie klubu trenują w Mszanie Dolnej, Limanowej i Słopnicach. Dla większości z nich był to pierwszy start w zawodach sportowych. W zmaganiach u naszych południowych sąsiadów UKS KORYO wywalczyło 20 medali: 4 złote, 9 srebrnych i 7 brązowych. Ośmiu zawodników zdobyło piąte miejsce.

ZBIGNIEW KARPIERZ I WOJCIECH AKSAMIT

LKS Witów z nowym zapleczem

25 października oficjalnie przekazano do użytku zawodnikom Ludowego Klubu Sportowego WITÓW Mszana Górna budynek zaplecza sportowego wraz z wyposażeniem i towarzyszącą infrastrukturą.

Realizację tej inwestycji rozpoczęto 5 maja br., odbiór techniczny obiektu nastąpił 24 września; 15 października Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Limanowej udzielił pozwolenia na użytkowanie tego obiektu.

W ramach zadania wykonano następujący zakres prac:

- prace rozbiórkowe starych obiektów,
- budynek wraz z instalacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
- utwardzenie terenu przy budynku wraz z dojazdem.

Wykonawcą inwestycji wyłonionym w drodze przetargu była Firma Budow-

lana Robert Lichosyt Sucha Beskidzka. Funkcję inspektora nadzoru pełnił inż. Bogusław Łagodzki, projekt zaś wykonało Biuro Projektów FILAR Małgorzata i Bartłomiej Filar z Rabki – Zdroju.

Funkcje pomieszczeń znajdujących się w budynku zaplecza socjalnego:

- sala konferencyjna,
- WC dla osób niepełnosprawnych,
- pokój trenera,
- łazienka dla trenera,
- pokój sędziów,
- łazienka dla sędziów,
- aneks kuchenny,
- pralnia,
- dwie umywalnie dla zawodników,
- dwie szatnie dla zawodników,
- magazyn sprzętu w poddaszu.

Wartość zadania: 690 145,00 zł.

Projekt zrealizowany został w oparciu o środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich uzyskane za pośrednictwem

Lokalnej Grupy Działania „Piękna Ziemia Gorczańska” w wysokości 355 177,00 zł.

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali: ks. Jerzy Rażny – proboszcz parafii pw. Św. Michała Archanioła w Mszanie Dolnej, który również poświęcił budynek, Jan Puchała – starosta limanowski, Stanisław Strug – prezes Zarządu Limanowskiego Podokręgu Piłki Nożnej, Stanisław Białoń – prezes LKS WITÓW Mszana Górna, Krzysztof Kuś – przedstawiciel zawodników tego Klubu oraz Bolesław Żaba – wójt Mszany Dolnej.

Skromna uroczystość stała się okazją do odznaczeń najbardziej zasłużonych sportowców i działaczy tego Klubu. Odznakę 90-lecia Małopolskiego Związku Piłki Nożnej otrzymali: Marek Pajdzik, Józef Nowak, Jan Kozyra, Stanisław Skiba, Jan Oracz, Stanisław Cichański, Wiesław Myszogład i Kazimierz Bierówka. Gratulacje i podziękowania za wieloletnią działalność na rzecz kultury fizycznej i sportu otrzymali: Stanisław Białoń, Bolesław Żaba, lek. Marek Kujszczyk, Jerzy Wójciak, Andrzej Dębski, Krzysztof Domiter, Waldemar Wieczorek i Janusz Mrózek.

MAGDA POLAŃSKA

Niepokonani rugbyści

Drużyny z Kasinki Małej i Lubomierza znalazły się na I miejscu podium Pucharu Krakowa w Rugby Tag.

28 listopada, w Ośrodku Sportu i Rekreacji KOLNA odbył się I Puchar Krakowa w Rugby Tag szkół podstawowych. Organizatorem turnieju był RZKS Juwenia Kraków. Zawody rozgrywano w dwóch kategoriach wiekowych (klasy 3-4 i 5-6). W obu wystartowało siedem szkół podstawowych. Gościnnie w turnieju zagrały SP nr 1 w Kasince Małej, SP nr 2 w Lubomierzu oraz SP w Lubniu. Pierwszymi zwycięzcami krakowskiego pucharu zostały SP nr 1 w Kasince Małej w kat. klas 3-4 i SP nr 2 w Lubomierzu w kat. klas 5-6. Najlepszymi zawodnikami turnieju wybrano Jakuba Zasadniego i Dawida Leżańskiego. Ponadto wyróżnienia i nagrody trafiły również do Jakuba Spórna, Marleny Zięby, Macieja Bigdy, Patryka Steinhoffa, Aleksandry Widłak, Krzysztofa Mazurkiewicza, Patryka Kopko, Rafała Madeja, Maksymiliana Krześniaka, Aleksandry Goryczko i Artura Cyrwusa. Turniej zorganizowano przy wsparciu finansowym Ministerstwa Sportu.

Wyniki Turnieju:

Klasy 3-4:

Grupa A:

SP78 – SP156 0:0
 SP67 – SP24 1:0
 SP78 – SP24 1:0
 SP67 – SP156 2:1
 SP78 – SP67 2:2
 SP24 – SP156 1:1

Tabela:

1. SP67 8pkt 5:3
 2. SP78 6pkt 3:3
 3. SP156 5pkt 2:3
 4. SP24 5pkt 2:3

(między SP156 a SP24 rozegrano dogrywkę)

Grupa B:

SP Lubień – SP Kasinka 0:1
 SP Lubień – SP8 Kraków 5:0
 SP Kasinka – SP8 Kraków 5:0

Tabela:

1. SP Kasinka 6pkt 6:0
 2. SP Lubień 4pkt 5:1
 3. SP8 Kraków 2pkt 0:10

Półfinały:

SP67 Kraków – SP Lubień 0:3
 SP78 Kraków – SP Kasinka Mała 0:4

05. miejsce:

SP156 – SP8 3:1

03. miejsce:

SP78 – SP67 1:2

01. miejsce:

SP Kasinka Mała – SP Lubień 3:1

Końcowa kolejność:

1. SP nr 1 Kasinka Mała (trener Łukasz Szlachetka)
2. SP Lubień (trener Anna Surówka)
3. SP nr 67 Kraków (trener Piotr Pasternak)
4. SP nr 78 Kraków (trener Wojciech Urynowicz)
5. SP nr 156 Kraków (trener Jacek Sendra)
6. SP nr 8 Kraków (trener Elżbieta Wolska)
7. SP nr 24 Kraków (trener Grzegorz Jakubiszyn)

Klasy 5-6

Grupa A:

SP24 II – SP67 0:4
 SP Lubomierz – SP Lubień 1:0
 SP24 II – SP Lubomierz 0:7
 SP Lubień – SP67 4:1
 SP Lubomierz – SP67 4:0
 SP Lubień – SP24 II 5:0

Tabela:

1. SP nr 2 Lubomierz 9pkt 12:0
2. SP Lubień 7pkt 9:2
3. SP nr 67 Kraków 5pkt 9:4
4. SP nr 24 Kraków II 3pkt 0:16

Grupa B:

SP24 – SP78 1:0
 SP24 – SP37 2:1
 SP78 – SP37 2:1

Tabela:

1. SP nr 24 Kraków 6pkt 3:1
2. SP nr 78 Kraków 4pkt 2:2
3. SP nr 37 Kraków 2pkt 2:4

Półfinały:

SP Lubomierz – SP78 7:0
 SP Lubień – SP24 5:1

05. miejsce:

SP37 – SP67 1:2

03. miejsce:

SP24 – SP78 3:1

01. miejsce:

SP Lubomierz – SP Lubień 4:1

Końcowa kolejność:

1. SP nr 2 Lubomierz (trener Mateusz Sławewicki)
2. SP w Lubniu (trener Anna Surówka)
3. SP nr 24 Kraków (trener Agnieszka Płatek)
4. SP nr 78 Kraków (trener Wojciech Urynowicz)
5. SP nr 67 Kraków (trener Piotr Pasternak)
6. SP nr 37 Kraków (trener Barbara Wikiera)
7. SP nr 24 Kraków II (trener Agnieszka Płatek)

ŁUKASZ KOŚCIELNIAK

Siatkarze z Olszówki najlepsi

W Łętowiem rozegrane zostały zawody o Mistrzostwo Gminy Mszana Dolna w minisiatkówce chłopców.

Do rozgrywek 28 października zgłosiło się dziewięć drużyn: Kasinka Mała 1, Kasina Wielka, Lubomierz 1, Lubomierz 2, Łętowe, Łostówka, Mszana Górna 2, Olszówka i Raba Niżna. Po trwającej kilka godzin rywalizacji wyłoniono najlepszych. Wygrała Olszówka

(opiekun – Piotr Kowalik), przed Lubomierzem 1 (Józefa Nachman) i Kasinką Małą 1 (Łukasz Szlachetka). Nagrody dla najlepszych, ufundowane przez Urząd Gminy Mszana Dolna, wręczyła dyrektor szkoły – Krystyna Masłowicz. Zwycięska drużyna z Olszówki reprezentowała gminę na Mistrzostwach Powiatu Limanowskiego, które odbyły się 5 listopada w Mordarce. Również i tym razem uczniowie z Olszówki zostali mistrzami,

pokonując ZPO Słopnice, Kamienicę 1, Limanową 1 i Pisarzową.

***

Skład drużyny: Jakub Czyszczoń (kapitan drużyny), Krystian Rutkowski, Kamil Macuga, Piotr Potaczek, Bartosz Skawski, Jakub Piotrowski, Patryk Rypel, Oskar Banadyk, Dariusz Potaczek, Kamil Sochacki.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów przesłanych przez p. Piotra Kowalika)

Pokoleniowy mecz

W ramach Tygodnia Ruchu na Orliku w Kasinie Wielkiej zorganizowano nocny mecz piłki nożnej.

Move Week to europejska kampania, promująca ruch i zdrowy styl życia z wyraźnie postawionym celem: Zwiększenie o 100 milionów aktywnych fizycznie Europejczyków do końca 2020 roku! Animator Orlika w Kasinie Wielkiej – Artur Żaba zgłosił się do programu i zorganizował Long Game Night.

– *Nocny mecz piłki nożnej miał głównie na celu zaktualizować sportowo wszystkie grupy wiekowe – podkreśla organizator wydarzenia sportowego. – Bez wątplenia tak było. W spotkaniu wzięło udział ponad 50 uczestników w każdym wieku. Wszystko wskazywało na to, że impreza może być zagrożona, bo od pięciu dni przed zaplanowanym meczem padał intensywny deszcz, jednak dla wytrwałych fanów sportu nie stanowiło to większej prze-*

szkody i z wielką ochotą przybyli na wydarzenie. Sport nocą i w deszczu ma swój urok.

Uczestnicy wstępnie zostali podzieleni na dwa zespoły. Założeniem organizatora nie był końcowy wynik, lecz wspólna przyjacielska gra fair-paly. Spotkanie rozpoczęło się o godzinie 20. a zakończyło o 23. Dodatkowo zaplanowano grilla i bufet z napojami dla wszystkich uczestników. Mecz połączył co najmniej trzy pokolenia. Byli rodzice z dziećmi, ale także dziadkowie. Każdy z uczestników został nagrodzony pamiątkowym medalem, dyplomem oraz gadżetami Move Week.

– *Jestem bardzo dumny, że lokalna społeczność włącza się w takie programy – mówi Artur Żaba. – Aktywność fizyczna w dzisiejszych czasach powinna mieć szczególne znaczenie w życiu każdego człowieka. Rekreacja i sport to najlepsza forma dbałości o nasze zdrowie. Mam nadzieję, że w przyszłości będziemy brać udział w podobnych akcjach.*

Partnerem wydarzenia była gmina Mszana Dolna, która ufundowała medale dla wszystkich uczestników, oraz firma TEEKANNE.

ARTUR ŻABA

Mistrzowie gminy

17 drużyn rywalizowało w Mistrzostwach Gminy Mszana Dolna, które odbyły się 7 i 10 października w Lubomierzu i Kasinie Wielkiej.

Wśród chłopców wygrała Łostówka (opiekun Maciej Potaczek), przed Lubomierzem 2 (Mateusz Sławewski) i Lubomierzem 1 (Józefa Nachman). W kategorii dziewcząt zwyciężyła Olszówka (Piotr Kowalik), drugie miejsce zajął Lubomierz 2, a trzecie Łostówka. Najlepsze zespoły reprezentowały gminę w zawodach powiatowych. Nagrody dla najlepszych, ufundowane przez Urząd Gminy Mszana Dolna, wręczali dyrektorzy szkół i opiekunowie drużyn.

Składy Mistrzów Gminy:

Łostówka: Kacper Myszołgłód (kapitan drużyny), Damian Chorągwicki, Dariusz Chorągwicki, Daniel Kuczaj, Jakub Antosz, Piotr Chorągwicki, Jan Kordeczka, Tomasz Łabuz;

Olszówka: Kinga Gackowiec (kapitan drużyny), Marcela Żurek, Małgorzata Niżnik, Aleksandra Karciarz, Sabina Kusiak, Maria Gackowiec, Aleksandra Urbańczyk, Oliwia Banadyk.

PIOTR KOWALIK

Jesienią na przełaj

W Kasinie Wielkiej na osiedlu Przyimiarki rozegrany został I Jesienny Zagórzański Bieg Przełajowy. Do rywalizacji stanęło blisko 200 uczestników, reprezentujących gminę i miasto Mszana Dolna w ośmiu kategoriach, w grupach dziewcząt i chłopców.

Organizatorem imprezy był Zagórzański Klub Sportowy „Kasina Wielka” oraz Zespół Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej, a zawody odbywały się pod honorowym patronatem starosty limanowskiego Jana Puchały oraz wójta gminy Bolesława Żaby. Na starcie zameldowali się uczniowie z Kasiny Wielkiej, Mszany Górnej, Lubomierza, Kasinki Małej, Olszówki i Mszany Dolnej. Rywalizacja toczyła się przy pięknej, słonecznej pogodzie, a komentował ją Czesław Fludera. W większości biegów walka o zwycięstwo trwała do ostatnich metrów.

Radości triumfatorów nie było końca. Wszyscy sportowcy cieszyli się z ukończenia biegu. Pozytywne emocje towarzyszyły wszystkim uczestnikom zawodów.

– W imieniu swoim własnym oraz wszystkich organizatorów zawodów składam serdeczne podziękowania sponsorom: staroście Janowi Puchale, wicestaroście – Franciszkowi Dziedzinnie, wójtowi Bolesławowi Żabie, cukiernikowi z Kasiny Wielkiej Bolesławowi Jani, prezesowi Banku Spółdzielczego

w Mszanie Dolnej Jerzemu Wójciakowi oraz właścicielom działek, po których przebiegały trasy biegów, a także wszystkim, którzy czynnie wzięli udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu zawodów – wyrazy wdzięczności za udzielone wsparcie przekazuje Jan Ziemianin, prezes ZKS Kasina Wielka.

Wszystkim zawodnikom i ich opiekunom serdecznie gratulujemy udanych startów w zawodach.

PIOTR ZIEMIANIN

